

Pag-asa sa Kabila ng Kematayan

Pag-asa sa Kabila ng Kamatayan

KABANATA 1

Ano ang Kamatayan?

Ang kamatayan ang pinakamalaking kaaway ng tao; at ang Bibliya lamang, sa lahat ng pinagkukunan ng impormasyon na magagamit ng tao, ang nagbibigay sa atin ng tiyak na impormasyon tungkol sa hinaharap ng mga natatamaan ng nakakatakot na halimaw na ito. Ipinangako ng Salita ng Diyos na darating ang panahon na "hindi na magkakaroon ng kamatayan"; at, higit pa rito, na ang mga namatay ay muling mabubuhay. (Pahayag 21:4; Juan 5:28,29). Ang kaalaman sa probisyon ng Maylalang para sa isang lahing nalalagas sa kamatayan ay dapat maging tunay na aliw sa mga nagluluksa para sa kanilang mga minamahal na yumao.

Bukod pa sa nakakatakot na anyo ng mismong kamatayan, naroroon ang halos pangkalahatang kawalan ng katiyakan tungkol sa kung ano ang nasa kabila ng libingan. Ano ang nangyayari sa isang tao sa susunod na sandali matapos ang kamatayan? Buhay pa rin ba ang taong iyon sa isang misteryosong paraan, lumilipad-lipad sa paligid ng punerarya habang ang kanyang mga kaibigan ay nagtitipon upang magluksa sa kanyang pagpanaw? O siya ay umalis na patungo sa isang hindi kilalang at "magandang isla sa isang lugar"? O, kung ang

yumao ay hindi isang Kristiyano, nasa tradisyunal na rehiyon na ba siya ng mga pinahukuman, kung saan siya ay nakatakdang magdusa ng walang hanggang pagpapahirap sa impyernong apoy at asupre?

Kahit anong pagsisikap ang gawin natin, hindi natin lubusang matatanggal sa ating isipan ang mga tanong na ito. At habang marami sa atin ang maaaring bahagyang makapagpalubag-loob sa sarili sa pag-iisip na kahit papaano, marami sa ating mga malalapit na kaibigan at kamag-anak na pumanaw ay mabubuting tao, at tapat na mananampalataya sa Kristiyanismo ayon sa kanilang pagkaunawa, at dahil dito, ayon sa ating tinatanggap na paniniwala, ay dapat nang masaya ngayon sa langit; gayunpaman, tayong lahat ay may ilang mahal na kaibigan, at marahil kamag-anak, na pumanaw sa labas ng hangganan ng ortodoksong paniniwala at gawi, at hindi natin maiwasang magtaka kung ano na ang nangyari sa kanila. Naghihirap na ba sila ngayon, o masaya?

Walang Pag-asa ang Agham

Sinasabi sa atin ng agham na walang ebidensya ng pagpapatuloy ng buhay ng tao kapag nangyari ang kamatayan. Dahil ito ay panahon ng materyalismo, marami ang may hilig na tanggapin ang pananaw na ito. Ang pahayag ay, pagdating sa prinsipyong buhay, ang tao ay walang pinagkaiba sa mga mababang uri ng hayop; na ang mas mataas na talino ng sangkatauhan ay hindi dahil sa tradisyunal na teorya na ang tao ay may nakatagong hiwalay na talino na tinatawag na "kaluluwa," o "espiritu," kundi dahil sa

katotohanang siya ay mayroon ng isang mas mataas, mas pinong organismo kaysa sa mga mababang uri ng nilalang.

Tingnan natin ngayon ang ilang talata sa kasulatan na malinaw na nagpapakita na tama ang agham pagdating sa kasalukuyang kalagayan ng mga patay. Ang Ecclesiastes 9:5 ay nagsasaad, "Sapagkat ang mga buhay ay nakakaalam na sila'y mamamatay; datapuwa't ang mga patay ay wala nang alam." Ang Awit 49:10-12 ay naaangkop din: "Ang mga pantas ay mamamatay din sa wakas, na gaya ng mga hangal at mga taong walang unawa, at iiwan nila ang lahat ng kanilang yaman na nakuha sa pamamagitan ng katuwiran. Ang libingan ang kanilang walang hanggang tahanan, kung saan sila mananatili magpakailanman. Maaaring pangalanan nila ang kanilang mga ari-arian sa kanilang sarili, ngunit hindi magtatagal ang kanilang katanyagan. Mamamatay sila, gaya ng mga hayop."

Sa Genesis 2:7, sinasabi sa atin na "hinubog ng Panginoong Diyos ang tao mula sa alabok ng lupa at pinahinga sa kanyang mga butas ang hininga ng buhay; at ang tao ay naging isang buhay na kaluluwa." Pagkatapos, matapos ang pagsuway ng orihinal na perpektong mag-asawa, sinabi ng Diyos, "Sa pawis ng iyong noo kakain ka ng iyong pagkain hanggang sa bumalik ka sa lupa, sapagkat mula rito ka kinuha; sapagkat ikaw ay alabok at sa alabok ka babalik." (Genesis 3:19). Sa Awit 146:4, nagbigay si David ng diin na pahayag tungkol sa kalagayan ng mga bumabalik sa alabok. Sinasabi rito, "Kapag huling hininga nila'y humupa, sila'y bumabalik sa

lupa, at ang lahat ng kanilang mga plano'y namamatay na kasama nila." Kung may kahulugan ang wika, hindi maikakaila na inilalarawan ng mga salitang ito ang isang patay na tao bilang walang malay, at ang lahat ng kanyang mga iniisip ay napawina.

Muling pansinin ang pahayag ng salmista - "Kapag huling hininga nila ang inilabas, sila'y bumabalik sa lupa." Kung ang tao, bilang isang may kamalayang nilalang na buhay, ay nabuo sa pamamagitan ng pagsasanib ng materyal na katawan at ng hininga ng buhay, makatuwiran na kung ang dalawang elementong ito ay maghiwalay, titigil ang buhay; at ito mismo ang sinasabi ng teksto - "ang lahat ng kanilang mga plano ay namamatay kasama nila."

Maaaring magtaka ang ilan tungkol sa "hininga ng buhay," iniisip marahil na ito ay isang bagay na patuloy na nabubuhay pagkatapos mamatay ang katawan. liwanan muna natin ang paksa ng "kaluluwa" para sa susunod na pagtalakay ngunit suriin muna natin ngayon ang isang talata na naglalarawan ng proseso ng pagkamatay, na nagpapakita nang eksakto kung ano ang nangyayari sa dalawang pangunahing elemento na pinagsama ng banal, malikhaing karunungan upang likhain ang buhay ng tao. Nasa aklat ng Ecclesiastes 12:7: "Ang alabok ay babalik sa lupa, gaya ng dati; at ang espiritu ay babalik sa Diyos na siyang nagbigay nito."

Ang susi sa wastong pag-unawa sa tekstong ito ay matatagpuan sa salitang "babalik," na ginamit kaugnay ng katawan at espiritu. Sinasabing ang

katawan ay babalik sa lupa. Ito ay dahil ang mga sangkap nito ay nagmula sa lupa. Samakatuwid, kung ang espiritu ay babalik sa Diyos, dapat itong kasama na ng Diyos bago pa man ito pumasok sa katawan ng tao. Kung ang pagiging kasama ng Diyos sa ganitong kahulugan ay nangangahulugang nasa langit, kung gayon, kung ang "espiritu" na tinutukoy dito ay isang nilalang na may kamalayan, na kayang mag-enjoy sa buhay sa isang espiritwal na langit, nangangahulugan ito na bawat isa sa atin ay dapat na nasa espiritwal na langit na iyon bago pa tayo ipinanganak; kung hindi, hindi masasabi na "bumabalik" tayo kapag tayo ay namatay.

Ano Talaga ang "Espiritu"

Ang salitang Hebreo na isinaling "espiritu" rito ay *ruach*. Sinasabi ni Propesor Strong, isang kilalang awtoridad sa mga wikang Hebreo at Griyego, na ang salitang Hebreo *na ruach* ay nangangahulugang "hangin," o "hininga." Ito ang parehong salitang Hebreo na isinalin na "hininga" sa Genesis 7:15, kung saan sinasabing taglay ito ng mga mababang hayop. Binanggit namin: "Dalawa sa bawat uri ng mga nilalang na may hininga ng buhay [*ruach*] sa kanila ang lumapit kay Noe at pumasok sa arka." Kung ang paggamit ng salitang *ruach* upang ilarawan ang hininga o espiritu ng buhay sa mga tao ay nangangahulugang mayroon tayong isang uri ng matalinong nilalang sa loob natin na patuloy na nabubuhay pagkatapos mamatay ang katawan, nangangahulugan din ito na ang mga mababang uri ng hayop ay likas na mayroon ding katulad na hindi

nahahawakang bagay na hindi kailanman mamamatay.

Ngunit kapag pinag-iisipan natin nang naaayon sa Salita ng Diyos, maliwanag ang lahat. Ayon sa Genesis 2:7, nilikha ng Diyos ang tao mula sa alabok ng lupa at "hinipan sa kanyang mga butong-ilong ang hininga ng buhay." Ang resulta ng pagsasama ng katawan sa hininga ng buhay ay sinasabing "ang tao ay naging isang buhay na kaluluwa." Malinaw na kapag ang katawan ay bumalik sa lupa, at ang hininga o espiritu ng buhay ay bumalik sa orihinal nitong pinagmulan – sa Diyos na nagbigay nito – iniwan nito ang indibidwal sa parehong kalagayan kung saan siya bago ipinanganak, na isang kalagayan ng hindi pag-iral.

Upang mas tiyak na lutasin ang tanong na ito, kailangan lamang nating balikan ang Ecclesiastes 3:19-21, kung saan muling ginamit ang salitang Hebreo *na ruach*, at doon ay sinasabi na ang hininga [*ruach*] ng tao at ng hayop ay parehong napupunta sa iisang lugar sa oras ng kamatayan. Narito ang sipi: "Sapagkat ang sumasapit sa mga anak ng tao, ay sumasapit din sa mga hayop; isa nga ang sumasapit sa kanila: kung paanong ang isa'y namamatay, gayon din namang namamatay ang isa; oo, iisa ang hininga [*ruach*] ng lahat; kaya't walang kalamangan ang tao kaysa sa hayop: sapagkat ang lahat ay walang kuenta. Lahat ay pumupunta sa isang lugar: lahat ay mula sa alikabok, at lahat ay bumabalik na alikabok." Sino ang nakakaalam [na] ang espiritu ng tao ay umaakyat [sa langit] at [na] ang espiritu ng hayop ay bumababa sa lupa?"

Ang mga tala ng Bagong Tipan tungkol sa kamatayan ay ganap na sumasang-ayon sa mga nasa Lumang Tipan. Ipinapahiwatig ni Jesus na ang mga patay ay nasa kalagayan ng kawalang-malay (), na inihahalintulad niya sa pagtulog. Sa Juan 11:1-46, mayroon tayong isang kahanga-hangang salaysay na nagpapahayag ng karamdaman, kamatayan, at paggising ni Lazaro, isang mahal na kaibigan ni Jesus. Sina Marta at Maria, mga kapatid ni Lazaro, ay kaibigan din ng Guro, at nang magkasakit ang kanilang kapatid, nagpadala sila ng mensahe kay Jesus na inaakala nilang darating agad upang tulungan sila.

Sa halip na agad na pumunta sa tabi ng higaan ng kanyang kaibigang si Lazaro, nanatili muna si Jesus. Pagkalipas ng ilang sandali, sinabi niya sa kanyang mga alagad, "Natutulog ang kaibigan natin; ngunit ako'y pupunta upang gisingin siya mula sa kanyang pagtulog." Nauwi sa maling pagkaunawa ang sinabi ni Jesus, inakala ng mga alagad na tinutukoy niya ang karaniwang pagtulog. Pagkatapos ay tuwirang sinabi niya, "Patay na si Lazaro." Kalaunan, sa libingan ni Lazaro, tinawag ni Jesus ang patay na ito nang malakas na tinig, na sinasabi, "Lazaro, lumabas ka," at sinasabi sa atin na "lumabas ang siyang patay." Walang pahiwatig dito na ang "kaluluwa" ni Lazaro ay nasa langit ng kaligayahan o sa impyerno ng paghihirap. Ayon sa talaan, siya ay natutulog sa kamatayan. Oo, naniwala si Jesus sa "tulog ng kamatayan."

Sa salaysay ng paggising ni Lazaro mula sa pagtulog ng kamatayan, binigyang-diin namin ang

katotohanang ang pag-asa ng kasulatan para sa buhay pagkatapos ng libingan ay nakasalalay sa katiyakan na magkakaroon ng muling pagkabuhay ng mga patay, sa halip na sa palagay na ang tao ay may likas na kawalang-kamatayan. Ganap na sumasang-ayon dito si Apostol Pablo. Sa 1 Corinto 15:12-18, kanyang pinagpasyahan na kung walang muling pagkabuhay ng mga patay, "ang mga sa Cristo na nakatulog ay napahamak."

Sa aklat ng Pahayag, makikita rin natin ang pareparehong kaisipan tungkol sa walang malay na kalagayan ng mga patay. Halimbawa, sinasabi ng Manunulat ng Pahayag, "Ibinigay ng dagat ang mga patay na nasa rito; at ibinigay ng kamatayan at impiyerno ang mga patay na nasa kanila." (Pahayag 20:13). Iwan muna natin ang paksa ng impiyerno para sa susunod na pagtalakay. Sapat na ngayon na pansinin ang katotohanang ayon sa kakatawag na sipi, ang mga nasa "impiyerno" ng kasulatan ay ipinahayag na patay. Ibig sabihin nito, hindi sila buhay at hindi rin pinahihirapan. Ipinapakita rin ng sipi na ang pag-asa ng mga patay ay ang kanilang mailalabas mula sa impiyerno—mabubuhay muli.

Sa madaling sabi, ang sagot sa tanong na, "Nasaan ang mga patay?" ay nasa kalagayan sila ng kawalan ng malay; na ang lahat ng pag-asa para sa buhay pagkatapos ng libingan ay nakasentro sa kasiguruhan ng kasulatan na sa pamamagitan ng makapangyarihang kapangyarihan ng dakilang Maylalang, na gagamitin ng banal na Cristo sa darating na panahon ng kaharian, ay magkakaroon

ng "pagkabuhay na mag-uli ng mga patay, ng mga matuwid at ng mga hindi matuwid." Mga Gawa 24:15

Kasinungalingan ni Satanas

Bago iwanin ang bahaging ito ng paksa, mabuting maglaan muna tayo ng sandali upang bigyang-pansin ang pinagmulan ng maling teorya na malawakang tinatanggap sa parehong Kristiyano at di-Kristiyanong relihiyon, na "walang kamatayan." Kung malinaw na itinuturo ng Bibliya na ang kamatayan ay isang malupit na katotohanan at pinakamasamang kaaway ng tao, saan nagmula ang ideya na ito ay kaibigan sa diwa ng pagiging pasukan lamang patungo sa ibang buhay?

Ang sagot sa tanong na ito ay matatagpuan sa salaysay ng Genesis tungkol sa pagbagsak ng tao sa kasalanan at kamatayan. Si Satanas, , na kumikilos sa pamamagitan ng ahas, sa pakikipag-usap kay Inang Eba bago ang paglabag na nagdulot ng kamatayan, ay nagsabi, "Hindi ka tiyak na mamamatay." (Genesis 3:4). Sinabi ng Diyos na ang parusa sa pagsuway ay kamatayan – "tiyak na mamamatay ka." (Genesis 2:17). Ang patotoo ng buong Bibliya ay naaayon sa orihinal na pahayag na ito tungkol sa magiging parusa sa kasalanan. "Ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan," pahayag ni Pablo. (Roma 6:23). "Ang kaluluwang magkasala ang mamamatay," sabi ni Ezekiel. (kabanata 18:4). Sa Pahayag 20:2,3, makikita natin na ang "lumang ahas" na linoko kay Inang Eba ay patuloy na naging manlilinlang mula noon; at ipinapakita ng kasaysayan na totoo nga ito. Ginawa ang lahat ng posibleng

mapanlinlang na pagsisikap sa paglipas ng mga panahon upang patatagin ang kasinungalingan ni Satanas, "Hindi ka tiyak na mamamatay." Bilang resulta, halos lahat ng tao ngayon na sumusubok na maniwala sa isang hinaharap na pag-iral ay ibinabatay ang kanilang pananampalataya sa palagay na ang tao ay may likas na kawalang-kamatayan. Ngunit ano ang sinasabi ng mga Kasulatan tungkol sa kawalang-kamatayan? Tinalakay ng susunod na kabanata ang mga puntong ito.

KABANATA 2

Bago ba ang Tao?

Ang teorya ng likas na kabuhayan, na nagsasaad na kapag dumating sa isang tao ang tinatawag nating kamatayan ay siya'y nagiging mas buhay pa kaysa dati, ay nakabatay sa palagay na may nakatago sa loob ng katawan ng tao ang isang mailap, dinahahawakan, at di-nakikitang ego o talino na tinatawag na "kaluluwa." Ang pag-angkin ng mga teologo ay hindi mamamatay-tao o hindi matatablan ng kamatayan ang kaluluwang ito; kaya naman, kapag namatay ang katawan, ang panloob na katalinuhan o tunay na tao ay nakakaligtas mula sa kulungan ng mga limitasyong pantao at malaya nang mag-enjoy sa buhay magpakailanman sa isang mas mataas na antas ng pag-iral—maliban na lang, siyempre, kung ito ay isang masamang kaluluwa. Sa huling kaso, ayon sa tradisyunal na teolohiya, kailangang magdusa ang kaluluwa ng hindi masukat na paghihirap sa isang impyernong literal na nagliliyab; o sa pinakamabuti, ayon sa teolohiyang Romano Katoliko, dumaan sa mahabang panahon sa purgatoryo bago nito matamasa ang kalayaan at mga biyaya ng langit.

Ang mga pahayag na "imortal na kaluluwa," at "kaluluwang hindi mamamatay," ay napakadalas gamitin sa usaping pangrelihiyon kaya ipinagpapalagay ng mga hindi nagsiyasat na ito ay mga terminong makasulat sa Biblia. Dahil dito, magiging lubos na sorpresa sa marami na malaman na ang mga pahayag na ito ay hindi matatagpuan sa

Biblia. Ang tradisyunal na pagiging imortal ng kaluluwang pantao ay purong produkto ng imahinasyon, na walang anumang suporta mula sa mga kasulatan.

Ang mga salitang "kaluluwa" at ang plural nitong "mga kaluluwa" ay ginamit sa Bibliya nang higit sa limang daang beses, ngunit sa walang pagkakataon man ay binanggit man lang ang kaisipang ang mga kaluluwang pantao ay . Sa kabaligtaran, saan man tinalakay ng Bibliya ang paksa ng kamatayan kaugnay ng kaluluwa, tahasan at malinaw nitong sinasabi na ang kaluluwa, gaya rin ng katawan, ay napapailalim sa kamatayan. Halimbawa, sa pamamagitan ng propeta ay sinasabi ng Panginoon, "Narito, ang lahat ng kaluluwa ay akin; gaya ng kaluluwa ng ama, gayon din ang kaluluwa ng anak ay akin: ang kaluluwang magkasala, ito ang mamamatay." (Ezekiel 18:4). Sa Bagong Tipan nababasa natin ang mga salita ni Jesus, "Huwag kayong matakot sa mga papatay sa katawan, datapuwat hindi makapapatay sa kaluluwa; kundi matakot kayo sa kaniya na makapapahamak sa kaluluwa at katawan sa impiyerno [*Gehenna*]." (Mateo 10:28). Oo, pati ang mga kaluluwang napupunta sa impiyerno ay napapahamak, hindi pinahihirapan o pinapasakit.

Ang salitang "kaluluwa" sa Lumang Tipan ay isinalin mula sa salitang Hebreo *na nephesh*. Ayon kay Propesor Young sa kanyang *Analytical Concordance of the Scriptures*, ang salitang *nephesh* ay simpleng nangangahulugang "hayop," o, kung malayang isasalin, yaong may buhay o nabubuhay – isang

nilalang na may pakiramdam. Ginagamit ang salitang ito sa Lumang Tipan kaugnay ng mga mababang uri ng hayop pati na rin ng tao. Sa Bilang 31:28, inilalapat ito sa mga hayop gaya ng baka, asno, at tupa. Kaya, kung ipipilit natin na ang salitang Hebreo *na nephesh*, na isinaling "kaluluwa" sa Lumang Tipan, ay nangangahulugang imortal na kaluluwa, mapipilitan tayong magwakas na ang mga mababang uri ng hayop ay may imortal ding kaluluwa – isang konklusyon na kakaunti ang tatanggap.

Ang salitang "kaluluwa" sa Bagong Tipan ay isinalin mula sa salitang Griyego na "*psuche*". Alam natin na ang salitang ito ay may eksaktong parehong kahulugan tulad ng salitang Hebreo na *nephesh*, dahil ginamit ito ni Apostol Pedro upang isalin ang huli nang siya ay nagbanggit mula sa Awit , 16:10. Ang sipi ng apostol ay matatagpuan sa Mga Gawa 2:27, at nagsasaad: "Sapagkat hindi mo iiwan ang aking kaluluwa [Griyego, "*psuche*", Hebreo, *nephesh*] sa impyerno, ni hindi mo papayagang masira ang iyong Banal." Ipinapaalam sa atin ni Pedro na ito ay isang propesiya tungkol sa kamatayan at muling pagkabuhay ni Jesus, na ang kaniyang kaluluwa ay hindi iniwan sa impyerno.

Sa Mateo 26:38, iniulat na sinabi ni Jesus, "Ang kaluluwa ko ay lubhang nalulungkot, hanggang sa kamatayan." Lubos itong kaayon ng propetikong pahayag tungkol kay Jesus na nagsasabing ang kaniyang kaluluwa ay "ginawang hain para sa kasalanan." Oo, namatay ang kaluluwa ni Jesus, at sa pamamagitan ng dakilang hain na iyon, ang mga kaluluwa ng buong sangkatauhan ay tinubos mula sa

kamatayan at sa huli ay muling mabubuhay mula sa kalagayan ng kamatayan.

Ang isa pang kawili-wiling paggamit ng salitang Griyego na "*psuche*" [Ingles, "soul"] sa Bagong Tipan ay matatagpuan sa Mga Gawa 3:20-23. Dito ay mayroon tayong isang propesiya na naglalarawan ng gawa ng pagpapanumbalik, o pagkabuhay na mag-uli, na isasagawa ng Mesiyas kasunod ng kanyang ikalawang pagparito at ng pagtatatag ng kanyang kaharian. Sinabi sa atin na noon "ang bawat kaluluwang hindi makikinig [susunod] sa propetang iyon, ay lipulin mula sa bayan." Kaya, parehong binibigyang-diin ng Lumang Tipan at ng Bagong Tipan ang katotohanang ang mga kaluluwang pantao ay mortal, napapailalim sa kamatayan, at sa huli ay ang lahat ng masasamang kaluluwa ay lipulin - hindi mapreserba at pahirapan, gaya ng ipinapaniwala sa atin ng mga doktrina ng Madilim na Panahon.

Unang Kaluluwang Nilikha

Pansinin natin nang mabuti ang proseso kung paanong nalikha ang unang kaluluwang pantao, sapagkat makakatulong ito sa atin upang mas malinaw na maunawaan kung ano nga ba talaga ang kaluluwa. Ang salaysay sa kasulatan tungkol dito ay mababasa sa Genesis 2:7, na nagsasaad: "Pinyo ng PANGINOONG Diyos ang tao mula sa alabok ng lupa at hiningahan ang kanyang mga butong-ilong ng hininga ng buhay; at ang tao ay naging isang kaluluwang mabubuhay."

Tandaan na dito ay ipinapakita na ang kaluluwa ay bunga, o produkto, ng pagsasama ng katawan, o

organismo, at ng hininga ng buhay - "ang tao ay naging isang kaluluwang mabubuhay." Hindi sinasabi ng talatang ito, gaya ng maling inakala ng marami noon, na nilikha ng Diyos ang tao at pagkatapos ay ipinasok ang isang kaluluwa sa kanya - sa halip, ipinahayag nito na sa paglikha, ang tao ay "naging" isang kaluluwa, na lubos na naiiba.

Una, ayon sa talaan, nabuo ang organismo, o katawan, ng tao mula sa "alikalabok ng lupa." Ito ay siyentipikong kaayon ng mga katotohanang alam natin ngayon, sapagkat ang katawan ng tao ay binubuo nang buo ng iba't ibang kemikal na elemento na matatagpuan sa lupa. Pagkatapos, sa organismong ito ay ipinagkaloob ang "hininga ng buhay," ang pwersang nagbibigay-buhay ng hangin na ating nilalanghap, na kinakailangan para sa buhay ng tao at hayop. Ang salitang Hebreo na isinalin dito bilang "hininga" ay *neshamah*, na ayon kay Propesor Young, ay literal na nangangahulugang "hininga." Ang katotohanang ito ay hininga sa mga butas ng ilong ni ama Adan ay nagbibigay-diin sa katotohanang ito ay hininga. Tiyak na ang mga butas ng ilong ay tila kakaibang lugar para sa isang walang-kamatayang kaluluwa.

Ano ang nangyari nang ihipan ang hininga ng buhay sa mga butas ng ilong ng unang organismong taong ito? Simple lang: nabuhay ito – o, gaya ng ipinahayag ng teksto, "isang buhay na kaluluwa." Sa ganitong pagtingin, ang "kaluluwa" ay talaga namang resulta ng pagsasama ng organismo at ng mga katangiang nagbibigay-buhay ng hininga – ang "hininga ng buhay." Isang simpleng halimbawa nito

ay ang ilaw na de-kuryente. Ang organismo ng bombilya, kasama ang panloob nitong bakante, filamento, atbp., ay hindi ang ilaw; gayundin ang kuryenteng dumadaloy sa organismong iyon ay hindi rin ang ilaw; kundi ang pagsasanib ng bombilya at ng kuryente ang lumilikha ng ilaw. Sirain ang bombilya (organismo), o putulin ang daloy ng kuryente (na katumbas ng hininga ng buhay), at mawawala ang ilaw; ibig sabihin, titigil itong umiiral, mawawalang-buhay.

Ganito rin ang nangyayari sa kaluluwang pantao. Kapag ang katawan ay napinsala dahil sa sakit o aksidente, hanggang sa hindi na ito makapagsilbi nang sapat upang tumugon sa mga impulso ng hininga ng buhay na nagpapanatili rito, ang kaluluwa, o buhay, ng indibidwal ay "namamatay," ibig sabihin, tumitigil itong umiral, namamatay ito. Ganoon din, kung sa anumang dahilan o sa anumang paraan ay hindi makapasok sa katawan ang hininga ng buhay, gaya ng pagkalunod o pagka-suffocate, humihinto rin ang buhay – namamatay ang kaluluwa.

Dapat tandaan sa ugnayang ito, siyempre, na ang dakilang lihim ng buhay, na ang mga panlabas na pagpapakita nito ay bahagyang nauunawaan natin, ay nasa kamay ng Maylalang. Siya ang dakilang Maylalang, hindi lamang ng tao, kundi pati na rin ng mga mababang uri ng hayop. Siya ang pinagmumulan ng lahat ng buhay sa lupa, gaya ng araw na siyang pinagmumulan ng lahat ng likas na liwanag; ibig sabihin, siya ang pinagmulan. Hindi posible para sa tao na bumuo ng isang organismo, ilagay dito ang bahagi ng atmospera ng daigdig, at mabuhay ito. Ang

literal na hangin ang hininga ng buhay para sa mga tao at sa mga mababang hayop, dahil ito ay isang daluyan ng Maylalang sa pamamagitan n , na nangangahulugang ang prinsipyo ng buhay ay ipinapasa sa lahat ng nabubuhay na nilalang sa lupa.

Ang prinsipyong ito ng buhay, gayunpaman, ay hindi isang katalinuhan, kundi ang kapangyarihan lamang ng Diyos na kung saan umiiral ang lahat ng buhay. Sa Genesis 7:15,22, ang iisang hininga ng buhay na ito ay sinasabing pag-aari ng mga mababang hayop.

Habang isinasagawa natin ang ating pagsisiyasat, matutuklasan natin na ang dahilan kung bakit nagbibigay ang Bibliya ng pag-asa ng hinaharap at walang hanggang buhay para sa mga taong sumusunod sa batas ng Diyos ay dahil nagbabalak ang Maylalang na ipagpatuloy ang pagbibigay ng prinsipyong buhay sa kanila, at hindi dahil inilagay Niya sa simula pa sa kanilang organismo ang isang bagay na hindi matatablan ng kamatayan.

Ang Pag-asa ng Kabiyaan

Tulad ng nabanggit na, ang pariralang "imortal na kaluluwa" ay hindi matatagpuan sa Bibliya. Ang salitang "imortal" ay ginamit lamang nang isang beses sa buong Bibliya, at sa pagkakataong iyon ay inilapat ito sa Panginoon at hindi sa tao. Inilalahad namin: "Ngayon, sa Hari na walang hanggan, imortal, hindi nakikita, ang nag-iisang karunungan ng Diyos, ang karangalan at kaluwalhatian magpakailanman." (1 Timoteo 1:17). Sa 1 Timoteo 6:16, mayroon tayong talata na katulad ng nauna na ginagamitan ng

salitang "kabuhayang walang hanggan." Ang tekstong ito ay tumutukoy rin sa Panginoon, at nagsasaad: "Siya lamang ang may kabuhayang walang hanggan, na nananahan sa liwanag na hindi malalapitan ng sinumang tao; na hindi pa nakita ninoman, at hindi rin makikita; sa kaniya ang karangalan at ang walang hanggang kapangyarihan." Ang dalawang talata ng kasulatan na ito ay dapat magpaliwanag sa tanong kung ang tao ba, ayon sa kanyang kalikasan, ay isang walang-kamatayang nilalang.

Ang salitang "kabiyaan" ay ginamit pa ng apat na beses sa Bibliya, at sa bawat pagkakataon, ito ay naglalarawan ng isang hinaharap na gantimpalang kondisyunal () para sa mga taong sa buhay na ito ay matapat na sumusunod sa yapak ng Guro. At dito mismo ay muling bigyang-diin natin ang katotohanan na hindi natin sinisikap patunayan na walang buhay sa hinaharap para sa mga tao, kundi, na ang lahat ng pag-asa para sa buhay sa hinaharap, ayon sa Bibliya, ay nakabatay sa katotohanang magkakaroon ng muling pagkabuhay ng mga patay, sa halip na sa palagay na tayo ay likas na walang kamatayan, kaya hindi maaaring mamatay.

liwan muna natin ngayon ang pangkalahatang paksa ng muling pagkabuhay, at hihinto tayo sandali upang pansinin ang apat na kasulatan na tumutukoy sa pag-asa ng Kristiyano na itas sa kawalang-kamatayan kasama ang Panginoon. Ang Roma 2:7 ay nagsasaad: "Sa mga [Kristiyano] na, sa pamamagitan ng matiyagang pagpapatuloy sa paggawa ng mabuti, ay naghahanap ng

kaluwalhatian at karangalan at kawalang-kamatayan, buhay na walang hanggan." Ipinapakita ng tekstong ito na ang kawalang-kamatayan ay hindi pa pag-aari ng Kristiyano ngayon, kundi ito ay isang bagay na dapat hangarin, "sa pamamagitan ng matiyagang pagpapatuloy sa paggawa ng mabuti."

Sa 1 Corinto 15:53 mababasa natin: "Sapagkat ang nabubulok na ito'y kailangang magsuot ng hindi nabubulok, at ang mortal na ito'y kailangang magsuot ng kawalang-kamatayan." Dito sinasabi sa atin na ang "kawalang-kamatayan" ay isang katangian, na kung kailanman ay pag-aari, ay kailangang "isuot." Malinaw na sinasabi ng apostol na ngayon tayo ay mga "mortal" na nilalang. Ang susunod na talata ay nagsasaad: "Kapag ang nasisirang ito ay nabalutan ng hindi nasisira, at ang mortal na ito ay nabalutan ng imortalidad, kanita'y matutupad ang sinasabi sa kasulatan: Ang kamatayan ay nilamon ng tagumpay."

May isang teksto pa lamang sa Bibliya na lumilitaw ang salitang "kabuhayang walang hanggan," at ito ay nasa 2 Timoteo :10. Ganito ang nakasulat: "Ngunit ito'y nahayag ngayon sa pamamagitan ng paglitaw ng ating Tagapagligtas na si Jesucristo, na pinawi ang kamatayan, at ipinahayag ang kabuhayan at kabuhayang walang hanggan sa pamamagitan ng ebanghelyo." Malinaw mula sa talata na ito na walang sinuman bago ang Unang Pagparito ng ating Panginoon ang nagkaroon man lang ng pagkakataong magsikap para sa kawalang-kamatayan, gaya ng hinihikayat sa simbahan ng panahong ito ng Ebanghelyo. Ipinapakita rin nito na ang lahat ng pag-asa para sa buhay at kawalang-

kamatayan ay nakasentro kay Jesus at sa kaniyang gawaing pagtubos.

KABANATA 3

Paano naman ang Impiyerno?

Isang doktrina ng Kristiyanong pananampalataya na labis na binaluktot ng mga pamahiin ng Madilim na Panahon ay yaong may kinalaman sa parusa sa mga sumusuway sa banal na batas. Nakita natin na ang malinaw na mga pagtuturo ng Bibliya ay "ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan." (Roma 6:23). Natuklasan natin na ang kahulugan ng kamatayan ayon sa Kasulatan ay isang kalagayan ng kawalan ng malay – na simbolikong inilalarawan bilang pagtulog. Natuklasan din natin na ang parusang kamatayan ay tumutukoy sa "kaluluwa," o sa buong pagkatao, at hindi lamang limitado sa pagkawasak ng katawang-tao. Dahil sa mga simpleng, ngunit malinaw na katotohanang ito ng Bibliya, marami ang natural at wastong magtatanong tungkol sa doktrina ng walang hanggang paghihirap para sa masasama.

Ang sagot sa tila suliraning ito ay nagiging malinaw kapag napagtanto natin na ang teorya ng walang hanggang pagpapahirap ay isang purong gawa ng tao na doktrina at walang anumang suporta sa banal na Kasulatan. Totoo, marami ngang sinasabi ang Bibliya tungkol sa impiyerno, pati ang kasabihang "apoy ng impiyerno" ay mababasa sa banal na kasulatan; subalit, sa pagsisiyasat, natutuklasan na ang impiyerno ng Bibliya ay hindi isang lugar ng paghihirap, kundi isang kalagayan lamang ng mga patay; at ang kalagayang iyon, ayon sa aming natuklasan, ay kawalan ng malay.

Alam ng lahat, siyempre, na ang lahat ng salin ng Bibliya ay mula sa mga manuskritong Hebreo ng Lumang Tipan at sa mga manuskritong Griyego ng Bagong Tipan. Kaya, upang magkaroon ng tiyak na saligan ng katotohanan na pagbabatayan ng mga konklusyon sa mahalagang usaping ito na may kinalaman sa banal na layunin at plano, kailangang kumonsulta sa mga awtoridad sa wikang Hebreo at Griyego hinggil sa tunay na kahulugan ng iba't ibang sinaunang salitang isinalin bilang "impiyerno." Sa paggawa nito, agad na nabubuksan sa atin ang isang pagbaha ng nakakagulat na impormasyon.

Nakikita natin, halimbawa, na iisa lamang ang salitang Hebreo sa buong Lumang Tipan na isinalin bilang impiyerno, at ang salitang iyon ay "*sheol*". Lumilitaw ang salitang ito nang kabuuang 65 beses. Minsan itong isinalin bilang "libingan", minsan bilang "impiyerno", at minsan bilang "hukay". Tinutukoy ni Dr. James Strong, Propesor ng Hebreo at Griyego, ang "*sheol*" bilang "mundo ng mga patay." Ngunit upang makabuo ng tiyak na konklusyon tungkol sa eksaktong kalagayan na umiiral sa mundong ito ng mga patay, kinakailangang sumangguni sa mismong Bibliya.

Ang salitang Hebreo na "*sheol*" ay lumilitaw sa Ecclesiastes 9:10, kung saan ito ay isinalin bilang "libingan." Iniuulat namin: "Ang anomang akayap akayap ng iyong kamay na gawin, gawin mo ng iyong buong mayari; sapagkat sa libingan [*sheol*] na iyong paroroonan, ay walang gawa, ni pakana, ni kaalaman, ni karunungan." Ito ang inspiradong kahulugan ng salitang Hebreo na "*sheol*" - ang nag-

iisang salita na isinaling impiyerno sa Lumang Tipan. Nililinaw nito na ang "daigdig ng mga patay" na ito ay isang tahimik, natutulog na mundo, kung saan walang kaalaman, walang kamalayan. Sa loob ng apat na libong taon, mula sa paglikha kay Adan hanggang sa Unang Pagparito ni Jesus, walang ibang salitang ginamit si Jehova kundi ito upang ilarawan ang kalagayan ng mga patay. Kung ang walang hanggang pagpapahirap ang parusa sa kasalanan, hindi kaya lubos na malupit at di-makatarungan na itago sa mga tao ang kaalamang ito sa loob ng napakahabang panahon?

Alam ng mabuting Propeta Job na ang "sheol" ay isang kalagayan ng kawalan ng malay na katulad ng pagtulog, at dahil dito, nang siya ay labis na nagdurusa, kapwa sa isip at sa katawan, hiniling niya sa Panginoon na payagan siyang bumaba sa kalagayang ito. Oo, nanalangin si Job na pumunta sa impiyerno ng Bibliya. Ang kanyang panalangin ay: "O, sana'y itago mo ako sa libingan [*sheol*], at itago mo ako nang lihim, hanggang sa lumipas ang iyong poot; magtalaga ka sa akin ng takdang panahon, at alalahanin mo ako!" Pansinin na nais ni Job na pumunta sa "sheol" upang takasan ang poot ng Diyos. Napakalayo nito sa teoryang pang-kredo na ang impiyerno ang lugar kung saan pinakamalupit na ipinapataw ng Diyos ang Kanyang poot sa lahat ng pumupunta roon! Isa pang dapat pansinin dito, ay tapat na lingkod ng Panginoon si Job, subalit inaasahan niyang mapupunta sa impiyerno sa Bibliya kapag siya ay namatay. Ano ang maaaring ibig sabihin nito?

Ang masusing pagsusuri sa lahat ng teksto sa Lumang Tipan kung saan lumalabas ang salitang "sheol" ay magpapakita na ang "daigdig ng mga patay" na ito ay isang kalagayan na pinapasukan ng mabuti at masama, santo at makasalanan, sa oras ng kamatayan. Gayunpaman, hindi ito kinakailangang permanenteng kalagayan ng kamatayan. Sa katunayan, hindi inaasahan ni Job na mananatili sa kamatayan, kaya sa pagtatapos ng kanyang panalangin, hiniling niya sa Panginoon na alalahanin siya sa pamamagitan ng pagtawag sa kanya mula sa "sheol". Tinanong niya, "Kung mamatay ang tao, mabubuhay pa kaya siya?" at sinagot niya ang sarili niyang tanong sa pamamagitan ng pagpapatibay ng kanyang pag-asa sa muling pagkabuhay, gaya ng, "Tatawagin mo ako, at sasagot ako sa iyo; gugustuhin mo ang gawa ng iyong mga kamay." Job 14:13-15

Isang beses lamang sa Lumang Tipan na inuugnay ang kaisipan ng sakit sa salitang impiyerno, at ito ay nasa Awit 116:3, na nagsasabing: "Binalot ako ng pangamba ng kamatayan, at sinakop ako ng mga kapighatian ng impiyerno [sheol]." Si David ang tagapagsalita sa talatang ito, at bagaman paminsan-minsan siyang nagbigay sa tukso, gayunpaman, dahil sa katapatan ng puso niya sa kanyang Lumikha, siya ay tinawag na taong ayon sa "sariling puso" ng Diyos. (Mga Gawa 13:22). Tiyak na ang ganoong tao ay hindi angkop na magdusa sa mga pagpapahirap ng impiyernong batay sa doktrina. Ano, nga ba, ang ibig niyang sabihin nang sinabi niya, "Ang mga sakit ng impiyerno ay bumalot sa akin"?

Ang kahulugan ng mga salita ni David sa tekstong ito ay maliwanag kapag isinaalang-alang natin ang konteksto. Ikinukwento niya kung paano siya iniligtas ng Panginoon mula sa kamatayan, kahit na siya ay may sakit na halos mamatay. Ang "sakit ng impyerno" na tinutukoy niya ay malinaw na ang mga sakit at pagdurusa na kaakibat ng proseso ng pagpanaw—ang karamdaman na sa huli ay naging sanhi ng kamatayan ng propeta, kahit na sa isang panahon ay nailigtas siya rito. Kung titingnan mula sa pananaw na ito, makikita natin na ang lahat ng pagdurusa sa mundo na sa huli ay humahantong sa kamatayan ay maituturing na ang "sakit ng impyerno," dahil ito ay nauwi sa kalagayan ng kamatayan, "sheol," ang impyerno sa Bibliya.

Impiyerno sa Bagong Tipan

Ang salitang Griyego *na hades* ay ginagamit sa Bagong Tipan upang isalin ang salitang Hebreo na "*sheol*", kapag kumukuha ng sipi mula sa Lumang Tipan. Isang kawili-wiling halimbawa nito ay ang Mga Gawa 2:27, na nagsasaad: "Sapagkat hindi mo iiwan ang aking kaluluwa sa impiyerno [*hades*], ni hindi mo pahihintulutan ang iyong Banal na masira." Ang mga salitang ito ay sipi mula sa Ika-16 na Salmo, kung saan, ayon sa inspiradong patotoo ng Apostol Pedro, inihula ng Propeta David ang kamatayan at muling pagkabuhay ni Jesus. Sa hula na ito ginamit ni David ang salitang Hebreo na "*sheol*", at sa pagsasalin nito ginamit ng apostol ang salitang Griyego *na hades*. Mula rito, nalalaman natin na ang *hades* sa Bagong Tipan ay may parehong kahulugan tulad ng "*sheol*" sa Lumang Tipan. Dahil tinukoy ng propeta sa

Ecclesiastes 9:10 ang "sheol" bilang isang kalagayan ng kawalan ng malay, tila walang puwang para sa pag-aalinlangan tungkol sa kahulugan ng salitang impyerno sa Bagong Tipan.

Ang propesiya ni David sa Awit 16:10 na, gaya ng nabanggit na, ininterpret ni Pedro bilang tumutukoy sa kamatayan at muling pagkabuhay ni Jesus, ay lalong kawili-wili dahil inilalagay nito si Jesus sa impyerno ng Bibliya noong panahon ng kanyang kamatayan. Kaya, malinaw na ang impyerno ng Bibliya ay hindi ang uri ng lugar na inilalarawan ng teolohiyang Madilim na Panahon; sapagkat tiyak na hindi natin maiisip na napunta si Jesus sa isang lugar ng pagpapahirap. Ngunit, kapag naaalala natin na ang impyerno sa Bibliya ay ang kalagayan o kondisyon ng kamatayan, makikita natin kung bakit kinakailangan para kay Hesus na pumunta sa impyerno. Pinatutunayan ng Bibliya na si Jesus, sa kanyang gawaing pagtubos para sa sangkatauhan, ay pinalitan ang makasalanan sa kamatayan, na siya ay naging pantubos, o katumbas na bayad, para sa mga kasalanan ng mundo. Sa paggawa nito, natikman niya ang "kamatayan para sa bawat tao," kaya naman, pumasok siya sa kalagayan ng kamatayan, ang impiyerno ng Bibliya. - Isaias 53:3-10; 1 Timoteo 2:3-6; Hebreo 2:9

Pagbabalik Mula sa Impiyerno

Upang maging ganap na tiyak na ang impyerno sa Bibliya ay hindi isang lugar ng walang hanggang pagpapahirap gaya ng ipinapaniwala sa atin ng tradisyunal na teolohiya, silipin natin ang Pahayag

20:13 at 14. Sa talatang ito, ang salitang Griyego *na hades*, na isinaling "impyerno," , ay ginamit sa Bibliya sa huling pagkakataon. Sinasabi rito: "Ibinigay ng dagat ang mga patay na nasa rito; at ibinigay ng kamatayan at impiyerno [*hades*] ang mga patay na nasa kanila; at hinatulan ang bawat isa ayon sa kanilang mga gawa. At ang kamatayan at impiyerno [*hades*] ay hinagis sa lawa ng apoy. Ito ang ikalawang kamatayan."

Tatlong kapansin-pansing katotohanan ang lumilitaw habang pinag-aaralan natin ang talata sa itaas: Una, na ang impiyerno sa Bibliya ay hindi kinakailangang isang permanenteng tirahan ng masasama o ng mga matuwid, sapagkat sinasabing ibinabalik nito ang mga patay nito. Ikalawa, na ang impiyerno sa Bibliya ay hindi ang lawa ng apoy. Ikatlo, na ang mga sinasabing nasa impiyerno rito ay patay habang naroroon, at hindi buhay na dinaranas ang diumano'y matinding paghihirap ng bangin ng mga sumpa sa Madilim na Panahon.

Tulad ng nabanggit na, ito ang huling pagbanggit sa impiyerno sa Bibliya, at dito ito inilalarawan bilang isang lugar o kalagayan na lubusang walang naninirahan, at pagkatapos ay sinunog o winasak sa isang simbolikong lawa ng apoy. Ang apoy ay isa sa mga pinaka-mapanirang elemento na kilala ng agham, at dito ito ginamit ng Panginoon upang ilarawan, o isimbolo, ang katotohanang ang hades, ang kalagayan ng kamatayan na nagmula sa paglabag ng ating mga unang magulang sa Eden, ay sa wakas ay wawasakin. 1 Corinto 15:26

Ang Mga Susi ng Impiyerno

Sa Pahayag 1:18, ipinaalam mismo ni Jesus sa atin ang posibilidad na sa huli ay kailangang ibigay ng impyerno ang mga patay nito, sa mga sumusunod na salita: "Ako ang buhay at ako'y namatay; at narito, ako'y buhay magpakailanman. Amen. At nasa akin ang mga susi ng impyerno at ng kamatayan." Ginagamit ang mga susi upang buksan ang mga pinto o tarangkahan. Binuili ni Jesus ang simbolikong mga susi ng impyerno at kamatayan sa pamamagitan ng kanyang sariling kamatayan. Nagbibigay ito sa kanya ng banal na kapangyarihan upang buksan ang dakilang bilangguan ng kamatayan at palayain ang mga bihag nito; at sa talata na nagsasabing "ipinagkaloob ng kamatayan at impyerno ang mga patay na nasa kanila," ito mismo ang ipinapakita na nagaganap.

Ang pagmamay-ari ni Jesus ngayon sa banal na karapatan na magbangon ng mga patay ay itinuro rin ni Apostol Pablo sa Roma 14:9, na nagsasaad: "Sa kaniyang pagpanaw at pagkabuhay na mag-uli, ay ginawa niya ito upang siya ang maging Panginoon ng mga patay at ng mga buhay." Bilang Panginoon ng mga patay, ipinangako niyang gamitin ang kaniyang opisyal na awtoridad at kapangyarihan, ang "susi ng impiyerno," upang ibalik ang buhay sa mundo. Ito ang diwa ng sariling mga salita ng Guro na naitala sa Juan 5:28,29: "Huwag kayong magtaka rito: sapagkat darating ang oras na marinig ng lahat ng nasa mga sepulkro ang kaniyang tinig, at sila'y lalabas; ang mga gumawa ng mabuti, sa pagkabuhay na mag-iral; at

ang mga gumawa ng masama, sa pagkabuhay na maghuhukom."

Ang pag-alis na ito ng mga patay mula sa "sheol," o *hades*, ay susundan, gaya ng nakasaad sa Pahayag 20:14, ng pagkawasak ng impiyerno. Hindi ito bagong kaisipan sa mga manunulat ng Bagong Tipan, sapagkat ito ay ipinropesiya nang matagal na bago sa Lumang Tipan. Sa pamamagitan ng Propeta Oseas, sinasabi ng Panginoon: "Tubusin ko sila sa kapangyarihan ng libingan; ililigtas ko sila sa kamatayan: O kamatayan, ikaw ang magiging salot ko; O libingan [*sheol*], ikaw ang magiging pagkawasak ko: itatago ang pagsisisi sa aking mga mata." (Oseas 13:14). Pansinin ang pinagpalang katiyakan na ibinigay sa talatang ito: "Itatago ang pagsisisi sa aking mga mata." Ibig sabihin, nagpasya ang Panginoon na lipulin ang kamatayan at impiyerno, at tiyak na ito ang magiging maluwalhating katuparan ng kaniyang mapagmahal na layunin para sa nahulog na lahi.

Ang Mayaman sa Impiyerno

Ang mga iginigiit na ang salitang Griyego *na hades* sa Bagong Tipan ay nangangahulugang lugar ng walang katapusang paghihirap, sa halip na kalagayan ng kawalan ng malay sa kamatayan, gaya ng malinaw na itinuturo ng Bibliya, ay binanggit ang parabula ng mayamang tao at ni Lazaro upang patunayan ang kanilang paninindigan. Totoo, siyempre, na ang salitang impiyerno sa parabulang ito ay salin ng *hades*; ngunit ang masusing at walang kinikilingang pagsusuri sa salaysay ay magpapakita

na hindi ito maaaring pare-parehong gamitin upang patunayan na ang mabubuting tao ay napupunta sa isang lugar ng kaligayahan kapag sila'y namatay, habang ang masasama ay itinatapon sa isang lugar ng pagpapahirap.

Si Propesor Benjamin Wilson, may-akda ng pagsasaling *Emphatic Diaglott* ng Bagong Tipan, nang malaman niyang ang *hades* ay hindi nangangahulugang lugar ng paghihirap, ay naguluhan sa pag-unawa sa paraan ng paggamit nito sa parabulang ito, kaya naglagay siya ng paunang tala kung saan inihaharap ang ebidensya na ang buong parabula ay maaaring isang interpolation at hindi talaga bahagi ng mga banal na kasulatan. Hindi natin masasabi kung ito ay totoo; gayunpaman, kapag tiningnan ang salaysay bilang isang parabula kaysa isang pahayag ng literal na mga katotohanan, tila walang kailangang pagdudahan ang pagiging tunay nito. Upang malinaw nating maisip ang mga detalye ng parabula, iminumungkahi namin ang maingat na muling pagbasa ng salaysay na matatagpuan sa Lucas 16:19-31.

Kakaiba, Kung Literal

Ayon sa teolohiya ng Madilim na Panahon, ang parabula raw na ito ay nagtuturo na lahat ng mabubuting tao na naniniwala kay Cristo ay napupunta sa langit kapag sila'y namatay, at lahat ng masasamang tao na hindi tumatanggap kay Cristo sa buhay na ito ay napupunta sa isang lugar ng walang hanggang pagpapahirap sa oras ng kamatayan. Gayunpaman, kahit na tila kakaiba, ipinapakita ng

masusing pagsusuri sa parabula na wala talagang sinabi tungkol sa mabubuti man o masasamang tao; at wala ring sinabi tungkol sa langit. Ang tanging sinabi tungkol sa diumano'y mabait na lalaki sa parabola ay siya'y mahirap at puno ng sugat, kumakain ng mga mumo na nahuhulog mula sa mesa ng mayaman, at dinidilaan ng mga aso ang kanyang mga sugat. Tungkol naman sa mayaman, ang nabanggit lamang ay siya'y namumuhay nang marangya, nagsusuot ng magagarang damit, at pinayagan ang mahirap na lalaki na humiga sa kanyang tarangkahan.

Ni ayon sa parabula, hindi napunta sa langit ang maysakit na pulubi nang siya ay mamatay, kundi dinala siya ng mga anghel sa "sapin-sapin ni Abraham." Kung ito ay isang pahayag ng literal na katotohanan, ipagbabawal nito ang posibilidad na may iba pang tao na mapalad na matanggap ng katulad na gantimpala sa oras ng kamatayan, dahil hindi magkakasya ang higit sa isang maysakit na pulubi na mahahawakan sa sapin-sapin ni Abraham. Sa kabilang banda, kung ang sinapupunan ni Abraham ay nauunawaan bilang simbolismo ng langit, at ang pulubi bilang kinatawan ng mga karapat-dapat sa langit, kung gayon ang nag-iisang pag-asa para sa alinman sa atin ay ang maging mahihirap na pulubing puno ng sugat bago tayo mamatay - oo, at hayaang dinidilaan ng mga aso ang ating mga sugat.

Marami pang ibang hindi pagkakatugma sa parabulang ito kung titingnan ito sa liwanag ng tradisyunal na teolohiya. Sa katunayan, wala ni isang

bahagi rito na ka , na kaayon ng teorya na ang mga Kristiyanong mananampalataya ay napupunta sa langit kapag sila'y namatay, samantalang ang mga hindi mananampalataya ay napupunta sa isang lugar ng paghihirap. Ang isang punto sa salaysay na ginamit ng mga teologo upang patatagin ang nakalalapastang doktrina ng pagpapahirap ay ang sinasabing napalilibutan ang mayamang lalaki ng nagpapahirap na apoy matapos siyang mamatay. Ngunit ano kaya ang ibig sabihin ni Jesus sa kakaibang salaysay na ito?

Tinukoy na natin ang talatang ito ng Kasulatan bilang isang parabula. Sa kaisipang ito nakapaloob ang solusyon kung ano talaga ang ibig sabihin nito. Sa isang parabula, ang mga sinasabi ay hindi dapat unawain nang literal. Maaaring hindi natin matukoy nang dogmatiko kung ano ang nais turuan ni Jesus sa parabulang ito, ngunit ang pagbibigay-diin kay "Ama Abraham" ay tila nagpapahiwatig na may kinalaman ito sa ilang paraan sa mga karanasan ng natural na binhi ni Abraham, sapagkat sila ang tinawag ni Jesus noong kanyang panahon na kanilang ama si Abraham. (Mateo 3:9; Juan 8:33,39; Roma 4:1). Mukhang makatuwiran, samakatuwid, na ang mayamang lalaki sa parabula ay nilalayong ilarawan ang bansang Hudyo. Hindi ito isang hindi pangkaraniwang simbolismo, dahil kahit ngayon ay mayroon tayong "Uncle Sam" bilang tipikal na representasyon ng Estados Unidos.

Ang bansang Hudyo ay isang kaharian sa paningin ng Diyos, pinili Niya bilang daluyan kung saan dadaloy ang Kanyang ipinangakong mga pagpapala

sa lahat ng ibang bansa. Ang maringal na katayuang ito ng natural na binhi ni Abraham ay inilarawan sa parabola sa pamamagitan ng lilang kasuotan ng mayaman. Nagsuot din siya ng pinong lino, na sumasagisag sa tipikal na katuwiran na dumating sa mga Hudyo dahil sa kanilang pagsisikap na sundin ang Batas ni Moises, at sa pamamagitan ng mga sakripisyong " " sa mga paglilingkod sa Toldang Tipanan. Dahil sa lahat ng mayamang pangakong ginawa para sa kanila, namumuhay sila nang marangya araw-araw, gaya ng sinasabi ng parabula. Sa katunayan, ang mayaman nilang mga pagpapala mula sa Panginoon ang naging kanilang pakikabagsikan. Si Pablo, na kumukuha mula sa Awit 69:22, ay nagsabi: "Ang kanilang hapag ay maging bitag, at patibong, at pakikabagsikan at ganti sa kanila." Roma 11:9

Ang pulubi sa parabula ay tila angkop na larawan ng mga Hentil noong panahon ng Unang Pagparito ni Jesus. Sa pananaw ng pabor ng Diyos, sila nga ay mahihirap. Ang lahat ng mga pangako ay ginawa sa mga Hudyo at sa pamamagitan ng mga Hudyo. Anumang Hentil hanggang sa panahong iyon na nagnanais ng mga pagpapala ng tunay na Diyos ay kinakailangang maging Hudyo sa pamamagitan ng pagiging proselyta. Para sa mga Hudyo, ang mga Hentil ay "mga aso," hindi karapat-dapat sa anumang espesyal na konsiderasyon.

Ang katayuan ng mga Hudyo at mga Hentil ay labis na nagbago makalipas ang pagkapako sa krus at pagkabuhay na mag-uli ni Jesus. Tinatanggihan at ipinako sa krus ng mga Hudyo ang kanilang Mesiyas

at bilang resulta ay inalisan sila ng biyaya ng Diyos. Sa ganitong kahulugan ng salita, sila ay namatay. Nawalan sila ng kanilang katayuan bilang pinakapaborito sa harap ng Panginoon, at bilang isang bansa ay halos nakalimutan na. Ngunit bilang isang bayan ay patuloy silang nabubuhay; at mula noon hanggang ngayon ay halos palagi silang nilalamangan ng apoy ng pag-uusig.

Ang pulubi rin ay namatay; ibig sabihin, ang mga Hentil ay hindi na lubusang hindi pinansin ng Diyos, kundi ipinagkaloob sa kanila ang biyaya ng Diyos, at ang lahat ng naniwala ay simbolikong dinala sa , sa kandungan ni Abraham. Sila ay naging mga tagapagmana ng mga pangakong ginawa kay at sa pamamagitan ni Abraham. Tungkol dito, sinasabi ni Pablo, "Ang Kasulatan, na nakapuna na ang Diyos ay magpapawalang-sala sa mga Hentil [Gentiles] sa pamamagitan ng pananampalataya, ay ipinangaral kay Abraham ang ebanghelyo bago pa man." (Galacia 3:8). Bagaman sa buong Panahon ng Ebanghelyo ay posible para sa mga indibidwal na Hudyo na maging Kristiyano at sa gayon ay maging espirituwal na mga anak ni Abraham, ang banal na probidensiya ay pinangibabawan ang usaping ito upang gawing mga espesyal na tagatanggap ng kanyang pabor ang mga Hentil sa larangang ito - sila ang naging manuna sa pagtanggap ng pabor, na ipinapakita ng "sapin-sapin ni Abraham."

Tulad ng mayamang tao sa parabula na nakiusap kay Abraham na padalhan si Lazaro ng isang patak ng tubig upang palamigin ang kanyang dila—upang maibsan ang kanyang paghihirap—ganyan din, nang

higit sa isang beses sa paglipas ng panahon, ang mga Hudyo bilang isang bayan ay nanalangin sa Diyos na magpadala ng kaunting ginhawa sa pamamagitan ng mga sangguniang Kristiyano! Ngunit nagpatuloy ang mga paghihirap at pag-uusig. Talagang may isang malaking bangin na nabuo sa pagitan ng mga Hudyo at ng mga Hentil na pinagpala sa espirituwal sa buong mahabang panahong ito - isang bangin na imposibleng tawirin. Gayunpaman, wala sa parabula ang nagpapahiwatig na ang paghihirap ng mayaman ay magtatagal magpakailanman. Ipinapakita nang malinaw ng ibang Kasulatan na ang panahon ay narito na ngayon kung kailan ang bansang Hudyo ay ibabalik sa dati niyang kinalalagyan ng biyayang makalangit bilang likas na binhi ni Abraham.

Isa pang kawili-wiling punto sa parabula ay ang "limang kapatid" na binanggit ng mayaman ay sinabing si Abraham din ang kanilang ama. Nang ang bansa ay pinalaya mula sa kanilang pagkabiha sa Babilonia, sa pamamagitan ng kautusang ibinigay ni Haring Cyrus ng Persia, 500 taon bago ang Unang Pagparito ng ating Panginoon, ang mga bumalik sa Palestina ay karamihan mula sa dalawang lipi, bagaman may ilan mula sa lahat ng lipi ang bumalik. (2 Cronica 36:20-23; Ezra 2:1). Kung ang isang mayamang lalaking ito ay kumakatawan sa dalawang tribo, ang natitirang sampung tribo, na karamihan ay hindi nagkaroon ng pagkakataong makipag-ugnayan nang direkta sa mga aral ng Mesiyas sa Kaniyang Unang Pagparito, ay maaaring maayos na katawanin ng limang magkakapatid.

Sa ganitong pagtingin, ang bawat detalye ng parabula ay natatagpuang naaayon sa Bibliya pati na rin sa mga makasaysayang katotohanan; samantalang kung isasaalang-alang natin ito bilang isang literal na pahayag na naglalayong ipakita ang huling gantimpala ng mga matuwid, ito ay lubhang hindi magkakatugma at walang katuturan. Hindi lamang iyon, kundi mangangahulugan din ito na ang Bibliya ay magkasalungat at hindi mapagkakatiwalaan dahil, gaya ng ating nakita na, ang "sheol" sa Lumang Tipan at *hades* sa Bagong Tipan ay tahasang sinabing mga kalagayan kung saan walang kaalaman, samantalang sa parabulang ito ay sinasabing may pahirap sa *hades*. Nagiging malinaw ang lahat kapag napagtanto natin na kamatayang pambansa ang tinutukoy dito, habang ang mga tao ng bansa ay patuloy na nabubuhay at pinag-uusig.

Hindi Namamatay na mga Uod - Hindi Mapatay na Apoy

Bagaman ang "sheol" ang nag-iisang salita sa Lumang Tipan na isinaling "impiyerno," ang *hades*, ang katumbas nito sa Griyego, ay hindi ang nag-iisang salita na isinaling "impiyerno" sa Bagong Tipan. Sa labas lamang ng sinaunang Jerusalem ay may isang lambak kung saan sinusunog ang mga bangkay at iba pang basura ng lungsod; at sinasabing ginamit ang asupre bilang pantulong sa gawaing ito ng pagkawasak – marahil bilang panlinis. Ang lugar na ito ay tinawag sa Hebreo na Libi ; at tinawag ito ng mga Griyego na Gehenna. Kaya ang salitang Griyego na *Gehenna* ay ginamit nang ilang

beses sa Bagong Tipan at madalas na isinalin bilang "impiyerno." Sinasabing ang mga bangkay ng ilang kriminal na itinuturing ng mga Hudyo na hindi karapat-dapat sa muling pagkabuhay ay itinaon sa Gehenna; kaya ginamit ni Jesus ang salitang ito upang ilarawan ang isang kalagayan ng walang hanggang pagkawasak na kailangang pagdatingan ng mga makasalanang kusang-loob.

Ang salitang *Gehenna* ay isinalin bilang "impiyerno" sa Marcos 9:43-48, na ganito ang nakasulat: "Kung ang iyong kamay ang nagpapahamak sa iyo, putulin mo ito: mas mabuti pang pumasok ka sa buhay na may kapansanan kaysa magkaroon ng dalawang kamay at mapunta sa impiyerno, sa apoy na hindi kailanman mamatay: kung saan ang uod nila ay hindi namamatay, at ang apoy ay hindi napapatay. At kung ang iyong paa ay nagpapahamak sa iyo, putulin mo ito: mas mabuti pa nga para sa iyo na pumasok sa buhay na may isang paa, kaysa magkaroon ng dalawang paa at ihagis sa impiyerno, sa apoy na hindi kailanman mapapatay: kung saan ang uod nila ay hindi namamatay, at ang apoy ay hindi napapatay. At kung ang iyong mata ay nagpapatalisod sa iyo, dukutin mo ito: mas mabuti pa para sa iyo na pumasok sa kaharian ng Diyos na may isang mata, kaysa magkaroon ng dalawang mata at ihagis sa apoy ng impiyerno: kung saan ang uod nila ay hindi namamatay, at ang apoy ay hindi napapatay."

Sa bawat pagkakataon sa nakaraang talata, ang salitang impiyerno ay salin ng salitang Griyego na *Gehenna*, at malinaw na ito ay tumutukoy sa

simbolikong kahulugan ng mapaminsalang epekto ng mga apoy na patuloy na nagniningas sa Lambak ng Hinnom. Ang kabuuang larawan ay tungkol sa pagkawasak kaysa sa paghihirap. Pati ang pagbanggit sa mga uod na hindi namamatay ay nagpapalakas sa larawang ito ng pagkawasak dahil ang mga uod na ito ay walang dudang yaong sumisira sa lahat ng mga bangkay. Ang mga tagasalin ng talatang ito, siyempre, , ay naniwala sa teorya ng walang hanggang pagpapahirap at ginawa nila ang kanilang makakaya upang mabigyan tayo ng isang salin na tila sumusuporta sa kanilang mga pamahiin. Kaya naman ang "hindi mapapatay" na apoy at ang "hindi mamamatay" na mga uod ay nagbibigay sa teksto ng isang anyo na nakakakumbinsi sa ilan na ang walang hanggang pagpapahirap sa isang impiyernong apoy ay dapat nga ang kapalaran ng masasama.

Ngunit kung gagamitin lamang natin ang karaniwang pag-iisip, matutuklasan natin na ang talata ay hindi nagdudulot ng ganitong suliranin. Anumang apoy na tuluyang sumisira sa sinusunog ay wasto na tinatawag na apoy na hindi mapapatay. Ang apoy na patuloy na nagliliyab hanggang maubos ang lahat ng materyal na masusunog ay apoy na hindi napapatay, ngunit hindi ito isang walang hanggang apoy. Kaya, inilalarawan ni Jesus dito ang katotohanang hindi makatakas ang mga makasalanan sa buong parusa ng kasalanan, na kamatayan, o pagkawasak - na ang mga apoy ng pagkawasak ay hindi mapapatay. Gayundin, kung sakaling hindi natapos ng simbolikong apoy ang

gawain ng pagkalipol sa anumang kadahilanan, gagawin ito ng mga "suso" na laging naroroon. Kaya mula sa bawat pananaw, makikita natin na ginagamit ng Guro rito ang isang simbolo ng pagkalipol, na muling nagpapatibay sa pinag-isang patotoo ng mga Kasulatan na ang "sahod ng kasalanan ay kamatayan." Roma 6:23

Ang natitira sa talata ng Kasulatan na ito ay simboliko rin. Ang mga mata, kamay, at paa ng isang tao ay pinakamahalaga dahil sa kanilang kapakinabangan, at ang mungkahi ni Jesus na isuko ng isang Kristiyano ang mga ito kaysa mawalan ng walang hanggang buhay ay isa na namang paraan ng pagsasabi na dapat tayong maging handang magsakripisyo ng anumang uri sa buhay na ito kaysa ilagay sa panganib ang ating walang hanggang pag-iral.

Ang unang aplikasyon ng talata ay malinaw na para lamang sa mga Kristiyano - yaong mga nakipagtipan na sundan ang mga yapak ni Jesus - bagaman ang parehong prinsipyo ay ipatutupad sa mga sadyang masasama sa panahon ng Milenyo. Ang mga Kristiyano ay nasa pagsubok para sa buhay, at ang pinakasiguro na paraan upang magtagumpay ay sa pamamagitan ng pagsasakripisyo ng lahat sa banal na paglilingkod.

Isaias 66:24 ang naglalarawan sa pagkawasak ng mga kusang-loob na makasalanan sa panahon ng Milenyo sa katulad na pananalita na ginamit ng Guro. Maaaring inisa-isa ni Jesus ang talatang ito, na inilalapat ang simbolismo ng pagkawasak sa mga

kasalukuyang sinusubok sa buong buhay. Sinasipi namin: "Lalabas sila at titingin sa mga bangkay ng mga taong nagkasala laban sa akin: sapagkat ang uod nila ay hindi mamamatay, ni ang apoy nila ay hindi mapapatay; at magiging karumaldumal sila sa lahat ng laman."

Ang Usok ng Kanilang Pahirap

Ang Pahayag 14:10,11 ay kung minsan ay binabanggit bilang patunay sa doktrina ng pagpapahirap. Ang bahaging ito ng Kasulatan ay ganito ang nakasulat: "Ang sinumang uminom ng alak ng kagalitan ng Diyos, na ibinuhos nang puro sa tasa ng Kanyang poot; at siya ay pahihirapan ng apoy at asupre sa harap ng mga banal na anghel, at sa harap ng Kordero: at ang usok ng kanilang paghihirap ay umaakyat magpakailanman; at hindi sila nagkakaroon ng kapahingahan araw o gabi, yaong mga sumasamba sa hayop at sa kanyang larawan, at sinumang tumatanggap ng tanda ng kanyang pangalan."

Kung ang nakasaad na talata ay nilayong maging isang literal na pahayag ng katotohanan ng Panginoon, kung gayon, hindi marami sa sanlibutang sangkatauhan ang kailangang labis na mag-alala tungkol dito , sapagkat ang paghihirap ay sinasabing ipapataw sa mga sumasamba sa alinman sa isang hayop o sa larawan ng hayop. Bagaman may ilan sa mga bansang pagano ang sumamba sa mga hayop, kakaunti, kung mayroon man, ang kailanman ay sumamba sa isang literal na hayop na inilalarawan dito - isang hayop na parang leopardo, na may mga

paa ng oso, ang bibig ng leon, at may pitong ulo at sampung sungay. (Pahayag 13:1,2). Lalo pang nagiging nakalilito ang talata mula sa literal na pananaw kapag napansin natin na ang pagpapahirap ay nagaganap sa harap ng mga banal na anghel, na madaling maaaring ipakahulugan na nangyayari ito sa langit. Tiyak na ang ganoong kalagayan sa langit ay gagawing isang ganap na ibang uri ng lugar kaysa sa inakala ng marami.

Ang Aklat ng Pahayag ay puno ng mga simbolo, at ang talatang ito ay hindi rin eksepsiyon sa tuntunin. Ang "halimaw" dito ay malinaw na isang huwad na sistemang relihiyoso-pulitikal na humihiling ng pagsamba ng mga tao; at ang kaisipang simbolikong ipinapakita ay ang mga nagpapahayag na sumusunod sa Korderong Lalaki at sumasamba sa tunay na Diyos ngunit sa halip ay nagpapasakop sa halimaw na ito ay ilalagay sa iba't ibang uri ng kapighatian, na makikibahagi sa mga pagdurusing darating sa lahat ng huwad na sistema sa panahon ng dakilang "kapighatian" na siyang magwawakas sa panahong ito. Walang anumang nasa talatang ito na nagpapahiwatig na nagaganap ang paghihirap pagkatapos ng kamatayan.

Ang "usok" ng kanilang paghihirap ay malinaw na simbolikong paraan upang ipahiwatig na ang ebidensya, o alaala, ng kanilang paghihirap ay patuloy na magiging paalala sa kinalabasan ng pagsamba sa anumang bagay o sinuman maliban sa tunay na Diyos. Kahit ano pa ang maaaring ibig sabihin ng lahat ng detalye ng talatang ito, tiyak na

hindi matatanggap ang teoryang Dark-age ng walang hanggang pagpapahirap sa masasama.

Paano Parurusahan si Satanas

May ilan, sa kanilang pagsisikap na "patunayan" ang doktrina ng walang hanggang paghihirap, ang kumapit sa pahayag ng Pahayag 20:10, na inaangkin na sinusuportahan nito ang teorya ng paghihirap. Iniuulat namin: "Ang diyablo na linoko sila ay hinagis sa lawa ng apoy at asupre, kung saan naroroon ang hayop at ang huwad na propeta, at sila'y pahihirapan araw at gabi magpakailanman." Nakita na natin na malinaw na pinagkakaiba ng Bibliya ang "lawa ng apoy" at ang "impiyerno," o *hades*, sapagkat ang huli ay sinabing ihahagis sa una. (Pahayag 20:14). Ang "paghahirap" na sinasabing darating sa Satanas ay malinaw na limitado sa kaniya at hindi maaaring mailapat sa mga nailigtas mula sa impiyerno, at na sinasabing pinupunasan ang kanilang mga luha. Pahayag 21:4

Paano nga ba parurusahan si Satanas? Ang teorya ng Madilim na Panahon ba ay naaangkop sa kanya kung hindi naman sa iba? Hindi namin iniisip na ganoon. Ang salitang Griyego na isinalin na "parurusahan" dito ay, ayon kay Propesor Strong, mula sa salitang Griyego na "*basanos*", na ang literal na kahulugan ay ibinigay niya bilang "touchstone." Ang parehong salitang ito ay isinalin bilang "nababagabag" sa 2 Pedro 2:8, kung saan sinasabi sa atin ang tungkol sa epekto ng masasamang gawa ng mga taga-Sodoma sa kaluluwa ng matuwid na si Lot. Ang diwa sa kaso ni Lot ay malinaw na araw-

araw niyang natutunan sa pamamagitan ng paghahambing ang kakila-kilabot na bunga ng isang buhay na walang Diyos.

Upang maunawaan nang tama kung paano "mapaparusahan" ang diyablo, makakatulong na isaalang-alang ang propesiya ni , Isaias 14:15-17. Sinasabi namin: "Ngunit ihahatid ka sa impiyerno [*sheol*], sa mga gilid ng hukay. Ang mga makakakita sa iyo ay titigan kang mabuti, at pag-iisipan ka, na sasabihin, 'Ito ba ang taong nagpanginig sa lupa, na nagpanginig sa mga kaharian; na ginawang ilang ang mundo, at winasak ang mga lungsod nito; na hindi binuksan ang bahay ng kanyang mga bihag [ng kamatayan]?'"

Kung ikukumpara ang hula na ito tungkol sa pagkawasak ni Satanas sa pahayag ng Pahayag hinggil sa kanyang "paghihirap," malinaw ang kaisipan na si Satanas ay magiging isang walang hanggang halimbawa ng kakila-kilabot na bunga ng paghihimagsik laban sa Diyos, na sa buong kabanata ng walang hanggan ay patuloy siyang pagtutukso ng mga nailigtas ng sangkatauhan. Hindi na si Satanas mismo ang magiging mulat sa pagtutuksong ipinapataw sa kanya. Hindi ito kinakailangan ayon sa kahulugan ng teksto. Halimbawa, sa ating paraan ng pagsasalita, paminsan-minsan ay naririnig natin itong sinasabi tungkol sa isang taong hindi nagustuhan sa kanyang pamayanan, "Ngayon na patay na ang tao, hayaan na siyang magpahinga, sapagkat wala nang maidudulot kung patuloy pa tayong mag-uusap tungkol sa kanya."

Sa katunayan, siyempre, wala sa maaaring sabihin o gawin natin ang makaaapekto sa anumang paraan sa isang taong pumanaw na, gaya ng walang hanggang kahihyan na ibubuhos sa ibabaw ni Satanas ay hindi siya maaapektuhan kapag siya ay tuluyang winasak sa lawa ng apoy; gayunpaman, hindi siya papayagang magpahinga ng mga tao; ipagpapatuloy nilang ituring siyang halimbawa ng mapaminsalang bunga ng isang masamang, makasariling landas. Sa gayon, makikita na ang banal na pahintulot sa kasamaan ay magbubunga ng walang hanggang pagpapala sa lahat ng kusang-loob at masunurin sa sangkatauhan, bilang pamantayan kung paanong ang lahat ay magkakaroon ng kakayahang matalinong makilala ang mabuti at masama. Walang duda na pipiliin ng nakararami ang mabuti.

KABANATA 4

Mga Espiritu at Espiritismo

"Sapagkat si Cristo'y minsan ding nagdusa dahil sa kasalanan, ang matuwid para sa mga di-matuwid, upang kayo'y madala sa Dios. Siya'y pinatay sa katawan, datapuwat binuhay sa espiritu. At nang siya'y mabuhay, siya'y naparoon at nangaral sa mga espiritung nasa kulungan—sa mga di-masunurin noong araw nang ang Dios ay matiyagang naghihintay sa panahon ni Noah, samantalang itinatayo ang arca. Sa arca, iilan lamang, walong kaluluwa, ang nailigtas sa pamamagitan ng tubig." 1 Pedro 3:18-20

Ang katotohanan na ang Salita ng Diyos ay hindi maaaring lubos na maunawaan at mapahalagahan maliban sa pagsasaalang-alang sa kabuuan ng patotoo nito tungkol sa isang paksa ay mahusay na ipinapakita ng iba't ibang pahayag nito tungkol sa kalagayan at kinaroroonan ni Jesus sa panahong pagitan ng kanyang kamatayan at muling pagkabuhay.

Sa isang propesiya sa Lumang Tipan tungkol kay Jesus, na binanggit ni Apostol Pedro, at inilapat niya sa kamatayan at muling pagkabuhay ng Guro, sinasabing nasa impyerno si Jesus. (Awit 16:10; Gawa 2:27-32). Dahil sa hindi pag-unawa sa sinabi mismo ni Jesus sa tulisan sa krus, marami ang naniwalang siya ay napunta sa "paraiso" sa sandaling mamatay siya; at mula sa mababaw na pagbasa ng ating kasalukuyang teksto, siya ay napunta sa isang

lugar upang mangaral sa "mga espiritu sa bilangguan."

Sa isang nakaraang talakayan natutunan natin na ang impiyerno sa Bibliya ay ang kalagayan ng kamatayan; na ang "sheol" sa Lumang Tipan at ang "*hades*" sa Bagong Tipan ay mga salitang na naglalarawan ng kalagayan ng lubos na kawalan ng malay. (Eclesiastes 9:10). Dahil namatay si Jesus bilang pantubos, o kapalit, para kay ama Adan at sa kanyang lahi, at sa gayon ay pinalitan ang makasalanan, kinakailangan siyang pumasok sa kundisyong ito ng kamatayan, ang impiyerno ng Bibliya.

"Ipinagkaloob siya sa libingan ng masasama," ang pahayag ng propeta tungkol kay Jesus. (Isaias 53:9). Alinsunod sa pangunahing katotohanang ito ng Bibliya, kailangan nating maghangad ng pag-unawa sa anumang iba pang sinasabi ng Banal na Salita tungkol sa kinaroroonan ni Jesus sa pagitan ng kanyang kamatayan sa krus at ng kanyang muling pagkabuhay sa ikatlong araw pagkatapos.

Upang malinaw na maunawaan kung paano posible para kay Jesus na mangaral sa "mga espiritu sa bilangguan" sa panahong ipinapakita ng ibang kasulatan na siya ay walang malay sa kamatayan, kinakailangang tukuyin muna kung sino ang mga "espiritu" na kanyang pinangaralan. Ito ang impormasyong ibinibigay ni Pedro sa atin sa mga salitang, "yaong mga suwail noon nang matiisin ang Diyos sa mga araw ni Noah."

Kaya't siya ay napunta at nangaral sa mga espiritu sa kulungan – yaong mga hindi sumunod sa Diyos noon pa man nang matiyaga siyang naghintay habang itinatayo ni Noah ang kaniyang bangka.

Sa kanyang ikalawang liham, mas tiyak pang pagkakakilanlan ng mga "espiritu" ang ibinigay ni Pedro, nang sabihin niya: "Kung hindi pinagkalooban ng Diyos ang mga anghel na nagkasala, kundi itinapon sila sa impiyerno at isinuko sa kadena ng kadiliman, upang itabi hanggang sa araw ng paghuhukom; at hindi rin pinagkalooban ang daang mundo, kundi iningatan si Noe, ang ikawalong tao, , isang mangangaral ng katuwiran, na nagdala ng baha sa sanlibutang walang Diyos." 2 Pedro 2:4,5

Mula sa nakaraang sipi, makikita na ang mga "espiritu" na pinangaralan ni Jesus ay isang tiyak na grupo ng mga "anghel" na sumuway sa Diyos noong panahon ng baha. Binanggit din ni Apostol Jude ang mga nilalang na ito, na tinutukoy sila bilang "mga anghel," at inilalarawan ang kanilang partikular na kasalanan bilang hindi nila "pinanatili ang kanilang unang katayuan." Ipinaliwanag din ni Jude, gaya ni Pedro, na ang mga "anghel" na ito ay nakakulong na ngayon, at idinagdag pa ni Jude na sila ay nasa "mga kadena ng kadiliman," na naghihintay sa paghuhukom ng dakilang araw. Jude 6

Ang mga "espiritu sa bilangguan" na ito, samakatuwid, ay hindi ang mga "espiritu" o "kaluluwa" ng mga taong namatay, kundi mga nilalang na espiritu sa antas ng pag-iral ng mga

anghel. Isang mahalagang katotohanang dapat laging tandaan ito.

Nauunawaan natin na ang lupaing nilikha ng Diyos ay nakikita at mauunawaan natin; may iba't ibang antas ng pag-iral, mula sa pinakamababang uri ng "isang-selulang" buhay hanggang sa tao, na sa kanyang kasakdalan ay hari ng mundong materyal o lupaing ito. Ipinapakita ng mga Kasulatan na ang parehong pagkakaiba-iba sa banal na paglikha ay umaabot sa isang mas mataas na kaharian, na lampas pa sa nakikita natin, na sa itaas ng tao, ang pinakamataas sa mga nilalang ni Dios sa lupa, ay may isang espirituwal na mundo; at na sa espirituwal na mundong ito, gaya ng sa natural na mundo, ay may iba't ibang hanay ng mga nilalang, gaya ng mga anghel, kerubin, atbp.

Tungkol sa tao, ipinahayag ng salmista, "Ginawa mo siyang kaunti lamang na mas mababa kaysa sa mga anghel." (Awit 8:5). Nang dumating si Jesus sa lupa upang mamatay bilang Manunubos ng tao, siya ay "ginawang laman," at bilang tao ay namatay; ngunit nang siya'y muling nabuhay, siya ay lubos na itinaas "nang higit pa kaysa sa lahat ng pamunuan, at kapangyarihan, at sikanan, at paghahari, at bawat pangalang binanggit, hindi lamang sa mundong ito, kundi pati na rin sa darating." (Efeso 1:21). Sa ganitong paraan ay itinaturong ng Kasulatan ang isang malinaw na hangganan sa pagitan ng makalupang antas at ng espirituwal na antas ng pag-iral.

Ipinapahiwatig ng Bibliya na sa kasalukuyan ay may mga banal at hindi banal na anghel; bagaman

noong sila'y nilikha, ang lahat ng mga espiritung nilalang na ito ay nasa pagkakasundo sa Diyos at nagsilbi sa kaniya sa iba't ibang paraan. Tungkol sa mga anghel na nanatiling nasa pagkakasundo sa Maylalang, sinasabi ng apostol na sila ay ngayon "mga espiritung naglilingkod, na sinugo upang maglingkod sa kanila na magiging mga tagapagmana ng kaligtasan." Hebreo 1:14

Muli, "Tungkol sa mga anghel sinasabi niya, na ginagawang espiritu ang kaniyang mga anghel, at ang kaniyang mga ministro na parang ningas ng apoy." (Hebreo 1:7). Tungkol sa mga anghel na lingkod ng mga Kristiyano, sinabi ni Jesus: "Ingatan ninyo na huwag ninyong hamakin ang isa sa maliliit na ito; sapagkat sinasabi ko sa inyo, na sa langit ang kanilang mga anghel ay palaging nakikita ang mukha ng aking Ama na nasa langit."- Mateo 18:10

Mga Anghel sa Lupa at sa Langit

Hindi dapat malito ang mag-aaral ng Kasulatan sa katotohanang sa Bibliya ay minsan inilalapat ang salitang "anghel" sa mga tao. Ang salitang ito ay literal na nangangahulugang "alipin," o "sugo," at palaging kailangang tukuyin mula sa konteksto kung ang talata kung saan ito ginamit ay tumutukoy sa mga taong sugo o sa makalangit, o sa mga espiritung sugo.

Sa kabilang banda, malinaw na ipinapakita ng mga Kasulatan na may mga espiritung nilalang na tinatawag na "mga anghel." Halimbawa, noong gabing ipinanganak si Jesus, isang "anghel" ang naghayag ng kanyang pagsilang sa mga pastol.

Malinaw na isang espiritung nilalang ang gumawa ng serbisyong ito mula sa mga salitang: "At bigla na lamang, kasamang ng anghel ang isang kawan ng makalangit na hukbo na pumupuri sa Diyos, at nagsasabi, 'Kaluwalhatian sa Diyos sa kataas-taasan, at sa lupa'y kapayapaan sa mga taong may mabuting kalooban.'" (Lucas 2:10-14). Gayundin, isang espiritung nilalang ang nagbalita kay Maria na siya ang magiging ina ni Jesus, at isa ring espiritung nilalang ang naglingkod kay Jesus sa Hardin ng Getsemani. Tinukoy ni Jesus ang mga makalangit na nilalang nang sinabi niyang maaari siyang humiling sa kanyang Ama at mahigit labindalawang legyon ng mga anghel ang ibibigay upang tumulong at protektahan siya. Lucas 1:26-38; 22:43; Mateo 26:53

Ngunit gaya ng ating nakita na, hindi lahat ng mga anghel na ito ay nanatiling tapat kay Jehova, ang kanilang Maylalang – ang ilan sa kanila ay naging "suway noon pa nang matiisin ang Diyos sa mga araw ni Noah." (1 Pedro 3:20). Ang mga hindi tapat na ito, ayon sa karaniwang paggamit, ay tinawag na "mga anghel na bumagsak." Ipinapakita ng Kasulatan na bilang parusa sa kanilang paghihimagsik ay sila'y nakakulong ngayon sa "mga kadena ng kadiliman."

Nasaan ang mga "Espiritu"?

Sa isang teksto na nabanggit na, ibinibigay sa atin ng apostol ang napakahalagang impormasyon tungkol sa kung ano ang bumubuo sa bilangguan ng " " para sa mga nahulog na anghel na ito. Muli naming binabanggit ang teksto: "Kung hindi pinalampas ng Dios ang mga anghel na nagkasala, kundi ibinaba

Niya sila sa impierno, at ipini-ukol sila sa kadena ng kadiliman, upang ingatan hanggang sa araw ng paghuhukom." 2 Pedro 2:4

Ang salitang "impiyerno" sa siping kakatawagin ay hindi rin isinalin mula sa salitang Griyegong *hades* o *Gehenna*. Ang terminong ginamit dito ng apostol ay "tartaroo"; at ito lamang ang pagkakataon na lumalabas ito sa Bibliya. Ang "Tartaroo" ay mula sa salitang Griyegong "tartarus", isang terminong ginamit sa mitolohiyang Griyego bilang pangalan ng isang madilim na bangin o bilangguan. Sa tekstong pinag-uusapan, ang buong ekspresyon na "itinapon sa impiyerno" ay ginamit upang isalin ang "tartaroo"; kaya't malinaw na ang salita ay tumutukoy nang higit sa isang kilos kaysa sa isang lugar. Ang pagbagsak ng mga anghel na nagkasala ay mula sa karangalan at dangal tungo sa kahihyan at paghatol; kaya't ang kaisipan ay tila ganito: "Hindi pinatawad ng Diyos ang mga anghel na nagkasala, kundi pababaan sila, at ipinagkaloob sila sa kadena ng kadiliman."

Ang mga anghel na ito sa kanilang orihinal na kalagayan ng kabanalan ay makapangyarihan, may malaking kapangyarihan, at kagalang-galang. Malinaw na taglay nila ang malalaking kalayaan; at sa kanilang paglilingkod sa Diyos at sa kaniyang mga kaibigang nasa lupa, marahil ay madalas silang naglalakbay sa pagitan ng lupa at iba pang bahagi ng malawak na sansinukob ng Maylalang. Sinasabi ni Hudas na ang mga anghel na ito ay "hindi pinanatili ang kanilang unang katayuan." Ito ay nagbibigay-linaw sa mga salita ng Genesis 6:2, na nagsasaad: "Nakita ng mga anak ng Diyos na magaganda ang

mga anak ng tao; at kumuha sila ng mga babae mula sa lahat ng kanilang pinili." Sa madaling salita, ang "kasalanan" ng mga anghel na ito ay, sa bahagi man lang, ang pagiging tao at ang pakikipagtalik sa mga anak ng tao.

Sa iba't ibang panahon sa kasaysayang sakop ng Bibliya, ang iba't ibang banal na sugo, o anghel, ay ipinadala sa lupa upang maghatid ng mga mensahe sa mga propeta at iba pa; at sa marami sa mga pagkakataong ito ay pinayagan silang magpakita at maging mga taong-bago. Isang halimbawa nito ay makikita sa pagbisita ng tatlong anghel kay Abraham bago ipinanganak si Isaac. (Genesis 18:1-22). Ang mga ganitong pagmumaterialisa ay pinapayagan kapag inaprubahan ng Panginoon, at kapag hindi sinuway ng mga anghel na nakibahagi rito ang kanilang mga pribilehiyo. Ang mga anghel na nagkasala bago ang baha ay "hindi nanatili sa kanilang unang kalagayan," ibig sabihin, pinili nilang ipagpatuloy ang kanilang pakikisama sa sangkatauhan bilang mga taong mortal.

Dahil nilimitahan at binabaan nila ang kanilang sariling kapangyarihan sa pamamagitan ng iligal na pakikipag-ugnayan sa nahulog na sangkatauhan, angkop na angkop na ang kanilang parusa ay ang mahulog, o mapababa, at kasabay nito ay "mapigil sa kadena ng kadiliman." Ang diwa ng paggamit ng salitang "kulungan," na matatagpuan sa ating teksto, ay ang pagpigil sa kalayaan; kaya ang mga "espiritu" na ito ay tunay na nasa "kulungan," pinigilan sa marami sa mga normal na kalayaang pag-aari nila

noong sila ay nasa ganap na pakikipag-isa at pagkakasundo sa Maylalang.

Maraming ebidensya sa Kasulatan na sumusuporta sa kaisipan na ang kulungan ng mga nahulog na anghel na ito ay nasa atmospera ng ating daigdig, kung saan ang kanilang saklaw ng impluwensya ay higit na limitado sa di-tuwirang pakikipag-ugnayan sa sangkatauhan. Sa mga salaysay sa Ebanghelyo tungkol sa ministeryo ni Jesus, madalas nating makita ang pagbanggit sa kaniyang pagpapalayas ng mga "demonyo," o "diablo." Sa kalaunan, nagkaroon ng pribilehiyo ang mga apostol na magbigay ng katulad na serbisyo para sa iba't ibang uri ng mga demonyo. Bagaman sinisikap ng mga kritiko na patunayan na ang mga kasong ito ng "obsesyon" na hinarap ni Jesus at ng mga apostol ay mga kaso lamang ng pagkabaliw o mga karamdaman sa nerbiyos, masyadong tiyak ang kaisipan ng pagkatao na kaugnay sa mga "demonyong" ito upang pahintulutan ang ganoong maluwag na interpretasyon.

Haring Saul at ang Salamangkera ng Endor

Hindi lamang sa Bagong Tipan, kundi pati na rin sa Lumang Tipan, makikita natin ang ebidensya ng limitadong gawain ng mga nahulog na anghel o "mga espiritu sa bilangguan." Halimbawa, ang kaso ni Haring Saul at ng Salamangkera ng Endor. Ang lahat ng salamangka ay ipinagbawal ng Batas Mosaiko, gayunpaman ay nagpursigi ang mga sinaunang medium ng espiritu sa kanilang masasamang gawain kahit na nanganganib ang kanilang buhay. Tulad ng

pag-aangkin ng mga medium ng espiritu ngayon ng kakayahang makipag-usap sa mga patay, gayundin ay malinaw na ginawa ng Salamangkera ng Endor ang katulad na pag-aangkin. Nang si Haring Saul, dahil sa kanyang kasamaan, ay mawalan ng pabor ng Diyos at makita na siya ay nasa matinding panganib na matalo ng kanyang mga kaaway, siya ay lumapit sa salamangkera upang makipag-ugnayan kay Samuel at alamin kung may magagawa pa para sa kanya ang patay na propeta.

Ang salaysay ng sinaunang seance na ito ay nakatala sa 1 Samuel 28:7-20. Maraming estudyante ng Bibliya, sa pagbabasa ng kuwentong ito ng diumano'y komunikasyon ni Saul sa patay na propetang si Samuel, ang nagkonklusyon na nagbibigay ito ng mahusay na ebanghelyikong patunay na ang mga patay ay hindi talaga patay, kundi buhay sa ibang lugar, at maaaring makipag-ugnayan sa kanila sa ilalim ng tiyak na mga kondisyon, lalo na sa tulong ng isang medium ng espiritu. Sa katunayan, sa paglipas ng mga panahon, ginamit ni Satanas ang parehong pamamaraan ng panlilinlang na ito upang pabulaanan ang tuwirang pagtuturo ng Kasulatan na ang "sahod ng kasalanan ay kamatayan." Habang ating maikliang susuriin ang ilang katotohanan tungkol sa pagdalaw ni Saul sa salamangkera, malinaw nating makikita na ang halos kaparehong paghahalintulad ay maaaring ilapat sa mga makabagong seance, at magkakaroon ng parehong kinalabasan. Roma 6:23

Una, mapapansin na ayon sa sariling salita ni Saul, hindi na siya paborito ng Diyos. Sinabi niya sa

salamangkera, "Umalis sa akin ang Diyos at hindi na ako sinasagot, ni sa pamamagitan ng mga propeta, ni sa pamamagitan ng mga panaginip." Nang nabubuhay pa si Samuel, siya ay isang tapat na lingkod at propeta ng Panginoon at hindi kailanman naging handang sumalungat sa kalooban ng Panginoon; gayunpaman, dito natin nakikita si Saul, na siya mismo ay umamin na hindi papaboran ng Diyos ang ideya, na hinihiling sa salamangkera na kumuha ng mensahe mula sa tapat na propetang ito.

Dapat ba nating isipin na kung sakaling nabubuhay si Samuel, sa langit man o sa ibang lugar, siya ay magiging hindi kasing-masunurin sa Panginoon kaysa noong siya ay narito pa sa lupa? O dapat ba nating paniwalaan na ang masamang mangkukulam na ito, na nasa ilalim ng hatol ng Panginoon, ay may kapangyarihang salungatin ang kalooban ng Diyos, at hindi lamang ipakita si Samuel, kundi hikayatin siyang magbigay ng mensahe upang aliwin ang mapanghimagsik na hari? Malinaw na ang salaysay na ito ay ibinigay sa atin sa Bibliya bilang isang makasaysayang tala ng mahahalagang pangyayari sa buhay ni Saul, ngunit hindi upang patotohanan ang pag-angkin ng mangkukulam na nakita at nakausap niya si Samuel.

Ang mga pamamaraan na ginamit ng masasamang espiritu sa pamamagitan ng mangkukulam sa Endor ay katulad ng mga ginagamit ngayon. Sila a nagdulot na lumabas sa harap ng mental na paningin ng mangkukulam ang pamilyar na anyo ng matandang propeta, na nakasuot, ayon sa kanyang kaugalian, ng mahabang balabal. Nang

ilarawan niya ang mental o "astral" na larawan, agad itong nakilala ni Saul bilang paglalarawan kay Samuel. Ngunit si Saul mismo ay wala nang nakita – siya ay "naramdaman," mula sa paglalarawan, na si Samuel nga iyon.

Madaling kumbinsihin, gaya ng karaniwan sa mga taong nasa ganoong kalagayan, hindi na tinanong ni Saul kung paano maaaring mukhang ganoon katanda at ganoon katikom si Samuel, gaya noong nabubuhay pa siya sa lupa, kung siya ay ngayon isang espiritu at mas mabuti na ang kalagayan kaysa dati. Hindi rin naisip ni Saul na itanong kung bakit suot pa rin ni Samuel sa espirituwal na mundo ang parehong lumang balabal na suot niya noong kilala pa siya ni Saul bilang mortal—hindi man lang pinansin na ang balabal ng propeta, ang kulay-abo niyang buhok, atbp., ay matagal nang nabulok sa libingan. Iniwan na si Saul ng Panginoon at madali na siyang nalinlang ng mga "sinungaling na espiritu" na nagkunwaring siya ang propeta at nagsalita kay Saul sa ngalan niya sa pamamagitan ng kanilang tagapamagitan, ang mangkukulam.

"Bakit mo ako ginambala para buhayin mo siya?" ganoon ang ipinahayag niyang tanong ng patay na propeta. Karaniwang nauunawaan ng mga Israelita noong panahon ni Haring Saul na ang mga patay ay natutulog sa "sheol", kaya ang tanong na, "Bakit mo ako ginambala," ay hindi magiging kakaiba. Ngunit maisip ba natin sandali na ang salaring mangkukulam na ito ay may kapangyarihang buhayin ang propeta mula sa mga patay? O, kung titingnan naman ang usapin mula sa pananaw ng makabagong

espiritwalismo, na hindi naman talaga patay si Samuel, kundi nasisiyahan sa espirituwal na mundo, hindi ba't kakaiba na siya ay idineklara ng mangkukulam na s , na tumaas mula sa lupa sa halip na bumaba mula sa langit?

Mula sa pananaw ng makabagong teolohiya, gaano kabalighuan ang propesiya ni "Samuel" tungkol sa pagkatalo at kamatayan ni Saul sa labanan ng darating na araw! Sinasabi: "Bukas, ikaw at ang iyong mga anak ay makakasama ko: ibibigay rin ng Panginoon ang hukbo ng Israel sa kamay ng mga Filisteo." Isipin si tapat na Samuel at ang minamahal na Jonathan na magkasama sa espirituwal na mundo kasama ang masamang Hari Saul! Bagay ba ito sa teolohiyang kredo ng Madilim na Panahon? Tiyak na hindi! Sa huli, siyempre, ngunit hindi kinabukasan, magkasama silang lahat sa kamatayan, sa "sheol", ang impiyerno ng Bibliya, kung saan hinihintay pa rin nila ang muling pagkabuhay, kapag ang lahat ay tatawagin ng Anak ng Tao; ngunit hindi nangangailangan ng anumang labis-kalikasan na kapangyarihan mula sa mangkukulam upang tunay na mahulaan ang nalalapit na pagkatalo at kamatayan ni Saul. Sa katunayan, kinatakutan na ito ni Saul, kaya naman humingi siya ng tulong sa mangkukulam.

Kitang-kita na naguluhan si Charles Wesley sa paraan ng paglalagay ng "medium" ng Endor sa magkasama sa kamatayan ang mabuti at masama, kaya't isinulat niya:

Ano ang ipinahihiwatig ng mga seryosong salitang iyon?

Isang sinag ng pag-asa sa pagtatapos ng buhay?

Ikaw at ang iyong anak ay tiyak na magkakasama

Bukas ay makakapagpahinga ka kasama ako:

Hindi sa kalagayan ng impiyernong kirot,

Kung si Saul kay Samuel ay manatili;

Hindi sa kalagayan ng sumpaing paghihirap-loob,

Kung nariyan ang mapagmahal na Jonathan.

Sa katunayan, siyempre, hindi talaga nakipag-ugnayan si Saul kay Samuel, kundi sa isa o higit pa sa mga "espiritu sa bilangguan" na ang pangunahing gawain mula pa noong panahon ng baha ay linlangin ang sangkatauhan, lalo na tungkol sa kalagayan ng mga patay. Ang pagbanggit sa mga kasulatan tungkol sa mga necromancer, mangkukulam, at medium ay nagpapahiwatig na sa pamamagitan ng mga medium ay hinahangad ng mga nahulog na anghel na makipag-isa sa Israel. Ngunit tila kaugalian ng mga medium na baguhin paminsan-minsan ang kanilang paraan ng pagpapakita; gaya ng paglaganap ng salamangka sa loob ng ilang panahon sa New England at Ohio, at sa buong Europa, na unti-unting nanghina at napalitan ng Spiritualism, na ang mga pagpapakita ng pag-alog at pagkatok ay unti-unti ring napapalitan ng clairvoyance at mga pagtatangka ng materyalisasyon. Noong panahon ng Panginoon at

ng mga apostol, malinaw na nagbago ang paraan ng pagkilos ng mga "espiritu" mula sa pamamaraang salamangka tungo sa obsesyon at pag-angkin.

Makabagong Gawa ng mga "Espiritu"

Matapos mabigyan ng kapangyarihang magpakita bilang mga tao, subalit inabuso ito, ang mga nahulog na anghel na ito ay tila determinado pa ring gamitin ang kanilang kapangyarihan sa pamamagitan ng mga taong instrumento, gamit man ang mga "medium" o sa direktang kontrol ng isip, gaya ng sa obsesyon. Kitang-kita, gayunpaman, na kailangang sumang-ayon ang kalooban ng tao sa dayuhang dominasyong ito bago makuha ng mga "espiritu" ang pagmamay-ari. Ngunit kapag sinakop na nila ang isang tao, tila lubos na nabubuwag ang kalooban kaya nawawala na ang anumang kapangyarihang lumaban; kaya naman lubos na pinahalagahan ng mga sinapian ng demonyo noong kapanahunan nila ang ministeryo ni Jesus at ng mga apostol.

Bagaman ang mga nahulog na anghel na ito ay maaaring magpalit paminsan-minsan ng kanilang paraan ng pakikipag-ugnayan at panlilinlang sa sangkatauhan, ang kanilang impluwensya sa pangkalahatan ay palaging palayo sa Diyos at palayo sa katotohanan ng Kanyang Salita. Sa makabagong panahon, malaking usapin ang pakikipag-usap sa mga patay, subalit sa libu-libong pagtatangka na nagawa—na siyentipikong kinokontrol man o hindi—ano ang naging kabuuang resulta? Totoo, sa pamamagitan ng mga walang katuturang "pagkakakilanlan" gaya ng nagawa ng Salamangkera

ng Endor kay Saul, marami ang naniwala na nakipag-ugnayan sila sa kanilang mga patay na kaibigan at kamag-anak—ngunit doon na ito nagtatapos. Walang makabuluhang impormasyon ang kailanman nakuha mula sa mga espiritistang pinagkukunan.

Paano Inangko ni Cristo ang mga Espiritu sa Bilangguan

Ngayon na natukoy na natin ang mga "espiritu" na pinangaralan ni Jesus ayon kay Pedro, lumilitaw ang tanong: paano naganap ang pangaral na ito? Paano nga ba maaaring nasa "sheol" o "*hades*" si Jesus, kung saan walang kamalayan, at sabay na nangaral sa mga nahulog na anghel? Ang paliwanag sa tila suliraning ito ay simple kapag masusing sinuri ang talata. Sinabi ng apostol na si Jesus ay "nagpunta at nangaral sa mga espiritu sa kulungan." Nagkakasundo ang mga awtoridad sa Griyego na ang mga salitang "nagpunta at nangaral" ay ginagamit sa kahulugan ng pagsasakatuparan ng isang bagay at hindi sa kahulugan ng pagpunta sa isang lugar. Sa madaling salita, ang dalawang salitang ito ay isang hindi kinakailangang dagdag ng mga kopya sa teksto. Noong mga nakaraang panahon, karaniwan ang paggamit ng ganitong uri ng mga pahayag, at kahit ngayon ay paminsan-minsan pa rin silang ginagamit.

Si Dr. Benjamin Wilson, sa kanyang *Emphatic Diaglott*, ay isinalin ang talatang ito ng Kasulatan bilang, "Nangaral siya sa mga espiritu sa bilangguan," na inalis ang dalawang salitang "pumunta at," bilang hindi kinakailangan para sa

wastong pag-unawa ng teksto. Sa paunang tala sa tekstong ito, ipinapakita niya na sumasang-ayon sa kanya ang ibang mga awtoridad sa aspetong ito. Kaya, kapag inalis ang dalawang salitang hindi kailangan, ganito ang buong teksto: "Sapagkat si Cristo rin ay minsang nagdusa para sa mga kasalanan, ang matuwid para sa mga hindi matuwid, upang tayo'y madala niya sa Dios, na pinatay sa laman, ngunit binuhay ng Espiritu; sa pamamagitan nito rin siya'y nangaral sa mga espiritung nasa bilanguan." (1 Pedro 3:18,19). Malinaw ang kahulugan dito, na sa pamamagitan ng kanyang kamatayan at muling pagkabuhay ipinangaral ni Jesus sa mga nahulog na anghel na ito—isang aral na halimbawa, na itinuro sa pamamagitan ng kanyang katapatan sa Makalangit na Ama at Lumikha, na Siyang pinag-alsa ng mga "espiritu" na ito.

Si Lucifer ang kauna-unahang nilalang na espiritwal na naghimagsik laban sa Diyos; at malinaw na nagkaroon siya ng malaking impluwensya sa mga kalaunan ay sumali sa hanay ng mga rebelde. Sa Mateo 25:41, ang pahayag na, "ang diyablo at ang kaniyang mga anghel," ay nagpapahiwatig ng malapit na ugnayan na umiiral sa pagitan ni Satanas at ng iba pang mga nahulog na espiritung nilalang. Ang espiritu ng ambisyon at kayabangan ang nagdulot ng pagbagsak ni Lucifer (Isaias 14:14); at tila ang parehong espiritu ay kumalat sa hanay ng mga mas mababang nahulog na anghel. Ang katapatan ni Jesus, samakatuwid, isang katapatan na nag-udyok sa kaniya na magpakumbaba at maging masunurin

hanggang sa kamatayan, ay magiging isang makapangyarihang aral ng ebanghelyo para sa mga "espiritu sa bilangguan." Ang kapangyarihan ng aral na iyon ay lalong lalakas nang mapansin ng mga "espiritung" ito na si Jesus, dahil sa kaniyang katapatan, ay binuhay mula sa mga patay at lubos na itinaas sa isang lugar sa kanan ng Diyos, samantalang sila ay pababaan at pinababa dahil sa kanilang kawalang-katapatan.

Kaya't natatagpuan natin na isa-isa, kapag wasto ang pagkaunawa, ang iba't ibang talata sa Kasulatan na tumutukoy sa kalagayan ng mga patay ay nakikita na naaayon sa dakilang pangunahing katotohanang ang "sahod ng kasalanan ay kamatayan," at na ang "mga patay ay wala nang alam." Eclesiastes 9:5

KABANATA 5

Ano ang Langit?

"Pinupuri ang Dios at Ama ng ating Panginoong Jesucristo, na ayon sa kaniyang saganang kaawaan ay ipinanganak tayo na muli sa isang buhay na pag-asa sa pamamagitan ng pagkabuhay na mag-uli ni Jesucristo mula sa mga patay, sa isang mana na hindi nasisira, hindi nadudumihan, at hindi kumukupas, na iningatan sa langit para sa inyo."

- 1 Pedro 1:3,4

Kung nais nating magkaroon ng makasulatang pag-unawa sa kung ano ang nasa kabila ng libingan para sa mga makasalanang at mga banal, kinakailangang isaalang-alang kung ano ang sinasabi ng inspiradong kasulatan tungkol sa langit. Hindi maaaring pagdudahan ang katotohanang makasulat na nilikha ng Diyos ang tao upang mabuhay sa lupa, at nilikha ang lupa bilang tahanan para sa tao. Bagaman nawala sa tao ang kaniyang pamamahala sa lupa, at hinatulan ng kamatayan dahil sa kasalanan, tiniyak para sa kaniya ang pagbabalik sa buhay sa lupa sa pamamagitan ng kamatayan at muling pagkabuhay ni Jesus bilang Manunubos. Ang eksepsiyon sa pangkalahatang pagkabuhay na muli na ito para sa lahat ng tao tungo sa buhay ng ganap na pagiging tao sa isang lupaing ginawang marilag ay ang mga tapat na tagasunod ng Guro na, ayon sa Kasulatan, ay makatatanggap ng gantimpalang makalangit.

Ang Bibliya, lalo na ang Bagong Tipan, ay maraming sinasabi tungkol sa langit at sa mga makalangit na pag-asa. Si Jesus, halimbawa, ay nagsabi, "Sa bahay ng aking Ama ay maraming tahanan: kung hindi nga, sasabihin ko sana sa inyo. Pupunta ako upang ihanda ang isang lugar para sa inyo. At kung ako'y pumunta at ihanda ang isang lugar para sa inyo, babalik ako muli at tatanggapin ko kayo sa aking sarili; upang kung nasaan ako, doon kayo naroroon naman." Juan 14:2,3

Ito ay isang napakatibay na pangako, na malinaw na nagpapahiwatig ng pagbabago mula sa makamundong kalagayan tungo sa espirituwal. Gayunpaman, maraming maling akala ang iniuugnay sa mga salitang ito ng Guro. Madalas nating naririnig ang pag-asa na magkakaroon ng isa sa mga "maraming tahanan" na ito, subalit malinaw na ipinakita ni Jesus na hindi ito para sa kanyang mga tagasunod, kundi na siya ay pupunta upang "maghanda ng lugar" para sa kanila. Ang diwa ay mayroon nang maraming "tahanan" noong panahong nagsalita siya, ngunit isang bagong lugar, o kalagayan, ang ihahanda para sa kanyang mga tagasunod.

Ang pahayag na, "maraming tahanan," ay nagpapahiwatig lamang ng ideya ng mga tinitirhang lugar o mga kalagayan na kung saan ay may saganang biyaya at kagalakan. Ang lupa mismo, at ang kalagayan ng perpektong buhay ng tao na kinakatawan ng ating mga unang magulang, ay walang duda na isa sa mga "tahanan" na ito. Ang tahananang ito, siyempre, ay nawala dahil sa kasalanan, subalit ito ay

ibabalik sa takdang panahon ng Diyos, gaya ng ating makikita mamaya.

Ayon sa Kasulatan, may iba't ibang antas ng pag-iral ng mga anghel. Maaaring isama rin ang mga ito sa maraming "mansyon" na binanggit ng Guro. Hindi natin alam kung ilang antas o hanay ng buhay ang mayroon sa espirituwal na kaharian ng Maylalang; ngunit kung susuriin ang napakaraming uri ng buhay na umiiral sa tinatawag nating materyal na kaharian, tiyak na marami. Ngunit ngayon ay magkakaroon ng isang "bagong nilalang"; ihahanda ang isa pang antas ng pag-iral at ibibigay k , para sa simbahan – isang lugar kasama si Jesus at kung saan siya'y itinaas sa panahon ng kaniyang muling pagkabuhay.

Ang Hinaharap na Katayuan ng Simbahan

Sinabi ni Jesus, "Kung nasaan ako, doon ka rin." Ipinapakita nito na ang hinaharap na kalagayan ng mga tapat na tagasunod ng Guro ay magiging kaparehong lugar o kalagayan kung saan siya ay pinaluwalhati. Tungkol sa pagpapaluwalhati kay Hesus, sinasabi ng apostol, "Kaya't pinaluwalhati siya ng Diyos nang labis, at ipinagkaloob sa kaniya ang pangalang higit sa lahat ng pangalan: upang sa pangalan ni Hesus ay lumuhod ang balang tuhod, sa langit, at sa lupa." Filipos 2:9,10

Ang lubos na pagpapahalaga, sa katunayan, ay ibinigay sa Maestro ng Ama sa Langit, hanggang sa "kanang kamay ng trono ng Diyos." (Hebreo 12:2). At ang parehong lubos na pinakamataas na kalagayang ito ay "ihinahanda" para sa iglesia. Pansinin ang pangako ni Jesus sa Pahayag 3:21: "Sa

magtagumpay, ipagkakaloob kong makalukluk sa aking trono, gaya ng aking pagtagumpay at paglukluk kasama ng aking Ama sa kaniyang trono."

Hindi nakapagtataka na sinabi ni Pedro na sa pamamagitan ng pagkabuhay na mag-uli ni Cristo, ang Kristiyano ay "ipinanganak na muli sa isang buhay na pag-asa, ... sa isang mana na hindi nasisira, at hindi nadudumihan, at hindi kumukupas, na iningatan sa langit para sa inyo." Pansinin ang mga salita ng apostol sa sumunod na talata: "Na pinangangalagaan ng kapangyarihan ng Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya tungo sa kaligtasan na handang ihayag sa huling panahon." 1 Pedro 1:5

Ang "huling panahon" o "huling mga araw" na madalas banggitin sa Bibliya ay tumutukoy sa panahong kasunod ng ikalawang pagparito ni Cristo. Ibig sabihin nito, ang makalangit na mana ng mga banal na inilalaan para sa simbahan ay hindi, sa paglipas ng mga siglo, natanggap ng bawat indibidwal na Kristiyano sa oras ng kamatayan, gaya ng itinuturo ng teolohiyang nakabatay sa kredo, kundi ito ay isang gantimpala na ibibigay sa katapusan ng panahon kapag bumalik si Jesus at ang mga patay ay muling nabuhay. Umakma ito sa sariling pangako ng Guro tungkol sa "lugar" na ihahanda para sa kaniyang mga tagasunod: "Pupunta ako upang ihanda ang isang lugar para sa inyo, at kung ako'y pumunta ... babalik ako, at tatanggapin ko kayo sa aking sarili, upang kung nasaan ako, doon kayo naroroon din." Napakalinaw mula sa mga salitang ito na walang Kristiyano ang maaaring umasa na makasama ang

Guro hanggang sa siya'y "muling dumating," at "tanggapin" sila sa kaniyang sarili.

Ang Apostol Pablo ay nagpapatotoo rin sa parehong katotohanan nang ganito: "Nakipaglaban ako ng mabuting pakikilaban, ... tinupad ko ang pananampalataya: ngayo'y inihanda na para sa akin ang korona ng katuwiran, na ibibigay sa akin ng Panginoon, ang matuwid na Hukom, sa araw na iyon; at hindi lamang sa akin, kundi pati sa lahat ding mga nagsisiwalat sa kaniyang pagparito." (2 Timoteo 4:7,8). Ah, oo, tunay ngang alam ng apostol na ang kaniyang gantimpalang makalangit bilang kasamang tagapagmana ni Cristo sa Mesiyanikong kaharian ay hindi matatanggap hanggang sa katapusan ng panahon, kapag bumalik si Jesus upang dalhin sa kaniya ang lahat ng kaniyang mga banal.

Ang Taos-pusong Pagnanasa ni Pablo

Sa pamamagitan ng maling pagsasalin ng mga salita ni Pablo sa Filipos 1:23, ang ilan ay napaniwala na inaasahan ng apostol na makarating sa langit kasama si Jesus kaagad pagkatapos ng kanyang kamatayan. Ibinibigay namin ang sipi: "Pinaghahati ako sa pagitan ng dalawang pagnanasa: pagnanasa kong umalis at makasama si Cristo, na lubos na mabuti para sa akin..." Ang salitang " " "pumunta" sa tekstong ito ay mula sa salitang Griyego *na "analousai"*, at malinaw na dapat sana'y isinalin bilang "pagbabalik," at ganoon nga ang pagsasalin ni Prof. Wilson sa kanyang *Emphatic Diaglott*.

Sa mga naunang talata, ipinaliwanag ng apostol na hindi siya sigurado kung malapit na siyang papatayin,

o kung siya ay pakakawalan ng mga awtoridad na Romano at sa gayon ay pahihintulutang magpatuloy sa ministeryo nang kaunti pang panahon. Wala siyang pagpipilian sa pagitan ng dalawang ito – "nahahati ako sa pagitan ng dalawa." Ngunit may ikatlong bagay na mas labis niyang pinipili, at iyon ay ang "*analusai*"; at ang kanyang kagustuhan para rito ay upang siya'y makapiling si Cristo.

Alam ni Pablo na hindi siya maaaring makasama ni Cristo hanggang sa pagbabalik ng Panginoon, at ipinapahayag lamang niya ang kanyang matinding pagnanasa para sa kaluwalhatian ng katuparan ng pag-asa ng bawat tunay na Kristiyano. Si Prof. Wilson, sa isang paunang tala sa tekstong ito sa kanyang *Emphatic Diaglott*, ay nagkomento ng sumusunod:

Ang salitang *analusai* ay makikita sa Lucas 12:36, at dito'y isinalin bilang "pagbabalik" – Maging kayo na gaya ng mga taong naghihintay sa kanilang panginoon, kung kailan siya'y babalik, atbp. Tinuruan ni Jesus ang kaniyang mga alagad na siya'y muling darating, o babalik. ... Pinaniwalaan ni Pablo ang doktrinang ito at itinuro niya ito sa iba at siya'y naghihintay at nag-aabang sa Tagapagligtas mula sa langit ... kung kailan ... siya'y makakasama na ng Panginoon.

Hindi inasahan ni Pablo na makapunta siya sa langit sa sandaling mamatay siya. Dalawa lamang ang posibleng mapagpipilian niya – ang isa ay mas mahabang panahon upang mabuhay at maglingkod sa katotohanan at sa mga kapatid, at ang isa naman

ay ang matulog sa kamatayan. Ngunit may isang bagay na "lubos na mas mabuti" kaysa sa alinman sa mga ito, at iyon ay ang makasama si Cristo; ngunit alam niyang hindi ito posible sa panahong iyon. Alam niya na ang "pagbabalik" ni Cristo ay malayo pa sa hinaharap; at alam din niya na ang kanyang gantimpala bilang isang Kristiyano ay hindi ibibigay sa kanya hanggang sa matanggap niya ito sa muling pagkabuhay sa huling araw. 2 Timoteo 4:7,8

"Ang ating Tahanan sa Lupa"

Ang mga salita ni Apostol Pablo sa 2 Corinto 5:1-9 ay minsan naipagkakamali na nangangahulugang ang mga Kristiyano ay agad na napupunta sa langit kapag sila'y namatay; ngunit hindi ito ang itinuturo ng talata kapag wasto ang pagkaunawa. Sabi ni Pablo, "Alam natin na kung ang ating lupaing tabernakulo na ito ay masira, mayroon tayong gusali mula sa Diyos, isang bahay na hindi gawa ng kamay, na walang hanggan sa langit." Alam ni Pablo na ang maringal na probisyon ng buhay sa langit na ito ay ipinangako ni Jesus, ngunit inaasahan ba niyang matatanggap ito sa oras ng kamatayan?

Malinaw na hindi, sapagkat sa ika-apat na talata ay nagpapatuloy siya, "Hindi na nga kami nais na mawalay sa katawan, kundi kami'y nais na mabihisan, upang ang kamatayan ay lunukin ng buhay." Sa 1 Corinto 15:51-55, malinaw niyang ipinapakita na ang iglesia ay hindi susulungan ng kawalang-kamatayan hanggang sa pagkabuhay na mag-uli, sa pagtunog ng "huling trumpeta." Ipinapahiwatig nito na ito ay lampas sa ikalawang

pagparito ni Cristo at tumutugma sa lahat ng iba pang kasulatan hinggil sa paksang ito.

Nang sa 2 Corinto 5:8 ay nagsalita si Pablo tungkol sa pagiging "wala sa katawan," at sa pagiging "nasa piling ng Panginoon," tila hindi niya ikinukumpara ang kasalukuyang buhay sa buhay pagkabuhay pagkatapos ng libingan, kundi pinag-uusapan niya ang dalawang kalagayan na posible para sa Kristiyano dito mismo sa buhay na ito. Una, isang kalagayan ng pagiging malapit sa Panginoon, sa pamamagitan ng katapatan sa paggawa ng kaniyang kalooban, at ang isa naman ay ang pagiging medyo malayo sa kaniya dahil sa kawalan ng katapatan sa pakikinig sa kaniyang mga salita ng pagtuturo. Sinabi ni Pablo, "Kaya't nagsusumikap kami, upang maging katanggap-tanggap sa kaniya, maging naroroon man o wala." Ibig sabihin, kung tayo man ay palaging nakararamdam ng pagiging malapit sa Panginoon, o kung minsan ay nakakaramdam tayo ng pagiging malayo sa kanya dahil sa ating mga kapintasan, tayo bilang mga Kristiyano ay dapat magsikap nang taimtim upang sa huli ay tayo'y tanggapin niya, at marinig ang "Magaling!" ng Panginoon.

"Ang Mga Gawa Nila ay Sumusunod sa Kanila"

Ang Pahayag 14:13 ay isang mahalagang pangako na naaangkop lamang sa isang napakaikling panahon sa wakas ng kapanahunan at hindi dapat gamitin bilang pangkalahatang pahayag na naglalarawan sa paraan ng pakikitungo ng Diyos sa kaniyang bayan sa buong Kapanahunan ng Ebanghelyo. Nakasaad dito: "Isulat: Mapalad ang mga patay na namamatay

sa Panginoon mula ngayon. Oo," sabi ng Espiritu, "upang sila'y pahingahan sa kanilang mga pagsisikap; at ang kanilang mga gawa'y sumusunod sa kanila."

Ang pahayag na "mula ngayon," ang susi sa wastong pag-unawa sa talatang ito, na nagpapakita na ang pangako ay naaangkop lamang mula sa isang tiyak na panahon pasulong. Ipinapahiwatig ng konteksto na ang tinutukoy na panahon ay sa wakas ng kapanahunan, kasunod ng ikalawang pagparito ni Cristo; na magkakaroon ng isang yugto na tinatawag na "ani," kung saan ang mga tapat na banal, sa pagtatapos ng kanilang makalupang paglalakbay sa kamatayan, ay hindi na kailangang manatiling natutulog sa kamatayan, kundi agad na muling mabubuhay upang makibahagi sa gawain kaugnay ng pagtatatag ng bagong kaharian.

Binanggit ito ni Pablo sa 1 Corinto 15:51,52: "Narito, ipinapaalam ko sa inyo ang isang hiwaga," sabi ng apostol, na nagpapahiwatig na ang kanyang sasabihin ay isang eksepsiyon sa pangkalahatang tuntunin, "Hindi tayong lahat ay matutulog, kundi tayo'y lahat ay mababago, sa isang sandali, sa isang kisap-mata, sa huling trumpeta: sapagkat tutunog ang trumpeta, at ang mga patay ay mabubuhay na walang kasiraan, at tayo'y mababago."

Oo, ang lahat ng mga banal ay dapat mamatay—maging "tapat hanggang sa kamatayan"—at ang "lahat" ay kailangang mabago upang isuot ang kawalang-kamatayan; ngunit may ilan, sa pagtunog ng huling trumpeta, na hindi na kailangang manatiling

"natutulog" sa kamatayan. Sila ang mga, habang titigil sila sa kamatayan mula sa kanilang mabigat na paggawa sa paglilingkod sa Panginoon, ay agad na muling mabubuhay at ipagpapatuloy ang kanilang gawain para sa Kanya. Ngunit kahit ang agarang pagbabagong ito mula sa kamatayan tungo sa kawalang-kamatayan ay hindi dahil sila ay hindi mamamatay, kundi dahil ang kanilang pagkabuhay na mag-uli ay darating sa sandali ng kanilang kamatayan—hindi na nila kailangang maghintay sa pagtulog hanggang sa ikalawang pagparito ng Panginoon, gaya ng kinakailangan para sa natitirang bahagi ng simbahan.

"Walang Taong Umakyat sa Langit"

Walang makalangit na pangako ang ibinigay sa mga tapat na lingkod ng Diyos bago ang Unang Pagparito ni Jesus; at ipinaliwanag mismo ng Panginoon na hanggang sa panahong iyon ay wala pang sinumang nakapunta sa langit. Inuulit namin ang mga salita ni Jesus: "Walang sinumang umakyat sa langit, kundi ang siyang bumaba mula sa langit, ang Anak ng tao." (Juan 3:13). Naintindihan nang malinaw ng mga apostol ni Jesus ang bagay na ito, sapagkat si Pedro, na nagsalita noong araw ng Pentekostes tungkol sa tapat na patriyarka na si David, ay nagsabi, "Sapagkat hindi umakyat si David sa langit." Gawa 2:34

Ipinagpapalagay ng marami na si Enoch, na dinala ng Diyos, ay dinala sa langit, ngunit hindi ganoon. Malinaw na ang "pagdadala" kay Enoch ay ang kanyang pag-alis sa pamamagitan ng kamatayan nang hindi niya kinailangang maranasan ang mga

proseso ng pagpanaw; at marahil bago pa man niya naranasan ang nakalulungkot na pangyayari ng makita ang iba na namamatay. Ayon sa talaan, siya ay dinala upang "hindi niya makita ang kamatayan."

Si Pablo, sa ika-11 kabanata ng Mga Hebreo, ay isinama si Enoch sa hanay ng mga tapat sa nakaraan, tungkol sa kanila ay sinabi niya, "Ang lahat ng ito ay namatay." (Mga Hebreo 11:5,13). Sa Genesis 5:24 ay sinasabi na si Enoch "ay hindi na; sapagkat kinuha siya ng Diyos." May katulad na pahayag na makikita sa Jeremias 31:15, kung saan, sa paglalarawan sa kalagayan ng mga patay na anak ni Rachel, sinasabi na sila "ay wala na." Kaya't nakakakumbinsi ang ebidensya na, anuman ang maaaring ipahiwatig sa kaisipan tungkol sa paglilipat ni Enoch, hindi siya napunta sa langit.

Elias at ang Karwahe

May ilan na nagsasabing tiyak na nasa langit si Elias, sapagkat inakala nilang dinala siya sa langit sa isang karwahe. Ngunit ipinapakita ng talaan na ang nagliliyab na karwahe ay naghiwalay lamang kay Elias kay Eliseo. Ang buhawi ang nagpaangat kay Elias patungo sa langit. (2 Mga Hari 2:11). Dapat tandaan sa puntong ito na ang mga salitang "langit" at "mga langit" ay madalas gamitin sa Kasulatan bilang paglalarawan sa palibot na atmospera ng daigdig na tinatawag na e ; at malinaw na sa "langit" na ito dinala si Elias ng buhawi na siyang nagtapos sa kanyang makabuluhang buhay. Genesis 1:8,9,14,15,17,20; 7:11,23; Zacarias 2:6

Ang katotohanang nakita ng mga alagad sina Elias at Moises sa pangitain ng pagbabagong-anyo ay hindi nangangahulugang ang dalawang propetang ito ay tunay na buhay noon sa langit. Nang pababa Siya mula sa Bundok ng Pagbabagong-anyo, sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, "Huwag ninyong ikuwento ang pangitain sa sinuman, hanggang sa muling mabuhay ang Anak ng tao mula sa mga patay." (Mateo 17:9). Ang isang pangitain ay hindi katotohanan. Nakakita si Pedro ng pangitain ng mga maruruming hayop na ibinaba mula sa langit sa isang kumot, ngunit hindi ito tunay na mga hayop. Si Juan, sa Isla ng Patmos, ay nagkaroon ng sunud-sunod na mga pangitain kung saan ang lahat ng uri ng mga bagay, nabubuhay man o hindi, ay lumitaw sa kanyang harapan sa isang malawak na historikal na tanawin ng dalawang kapanahunan, ngunit wala sa mga bagay na nakita niya ang tunay na nangyayari. Kaya, nakakita ang mga alagad ng isang pangitain kung saan lumitaw sina Moises at Elias, subalit ang dalawang propetang iyon ay natutulog sa kamatayan, at ganoon pa rin hanggang ngayon, at mananatili hanggang sa muling pagkabuhay. Hebreo 11:35,39,40

Ang bisyong ito ng paglilipat-anyo ay tungkol sa kaharian ni Cristo nang itatag upang maghari sa buong lupa. Lahat ng tunay na Kristiyano, na itataas sa makalangit na kaluwalhatian, ay maghahari kasama ni Cristo, at ang layunin ng paghahariang ito ay pagpapalain ang sangkatauhan sa pangkalahatan ng kalusugan at buhay sa lupa. Sa panahong ito muling itatayo ang paraiso.

KABANATA 6

Nasaan ang Paraiso?

Maraming tao ang gumagamit ng mga salitang "paraiso" at "langit" na para bang magkasingkahulugan ang mga ito, at karaniwang iniisip na tumutukoy ang dalawang termino sa isang kalagayan o lugar ng espirituwal na kaligayahan na malayo sa materyal na mundong ito ng kasalanan at kamatayan. At pinaniniwalaan na ang lahat ng mabubuting Kristiyano ay napupunta sa lugar na ito kaagad pagkamatay. Gayunpaman, may ilan na nagpapakita ng pagkakaiba sa pagitan ng paraiso at langit, na inaangkin na ang una ay isang uri ng pansamantalang kalagayan na pinapasukan ng halos lahat sa oras ng kamatayan, at kung saan sila nananatili hanggang sa darating na araw ng paghuhukom, kapag sila ay ililipat sa alinman sa isang langit ng kaligayahan na walang hanggan ang tagal, o sa isang impyerno ng pagpapahirap, na gayundin ay walang katapusan.

Ang masusing pag-aaral sa mga Kasulatan ay nagpapahiwatig na ang mga nabanggit na pananaw ay mali, at ang maling akala na ito ay isa na namang palatandaan ng pagsisikap ng punong manlilinlang na patatagin ang kanyang orihinal na kasinungalingan, "Tiyak na hindi kayo mamamatay." Kung ang mga patay ay talagang patay, gaya ng ating natuklasan na malinaw na itinuturo ng mga Kasulatan, kung gayon ang mga namamatay ay hindi maaaring mag-enjoy, sa paraiso man o sa langit.

Ang salitang "paradiso" ay literal na nangangahulugang hardin o parke. Ito ay wasto at ayon sa Kasulatan na inilalapat sa Hardin ng Eden, kung saan pinalayas ang tao dahil sa kasalanan. Sa Ezekiel 36:34,35 ipinahihiwatig ng propeta na ang kalagayan ng Hardin ng Eden ay ibabalik sa lupa na, ayon sa patotoo ng Apostol Pedro sa Gawa 3:20,21, ay gayundin ang pinag-isang pahayag ng lahat ng banal na propeta ng Diyos. Tinutukoy ni Pedro rito ang panahon kung kailan isasakatuparan ang rehabilitasyon ng makalupang paraiso bilang ang "panahon ng pagbabalik-loob ng lahat ng bagay."

Sa masusing pagsusuri sa mga salita ng apostol, mapapansin na ang panahon ng "pagbabalik-loob" ay susunod sa ikalawang pagparito ni Cristo – "na kailangang tanggapin ng langit hanggang sa mga panahon ng pagbabalik-loob ng lahat ng bagay." Kung gayon, kung ang paraiso ay magiging isang pandaigdigang kalagayan ng kaligayahan at kaganapan dito sa lupa, hindi lamang ito umiiral noong panahon ng Unang Pagparito ni Jesus, kundi ayon sa mga salita ni Pedro, hindi ito magiging katotohanan hanggang sa bumalik si Cristo at itatag ang kaniyang kaharian.

Ang Manggagawat sa Paraiso

Ano ang ibig sabihin ni Jesus sa kanyang pangako sa tulisan sa krus? Ang pahayag ni Jesus, "Araw na ito'y sasamahan mo ako sa paraiso," ay tugon sa kahilingan ng tulisan, "Ginoo, alalahanin mo ako pagdating mo sa iyong kaharian." (Lucas 23:42). Hindi natin dapat ipagpalagay na marami ang alam

ng tulisan tungkol sa ipinangakong kaharian ng Mesiyas. Hindi naman kinakailangan na malaman niya nang husto ito upang makagawa ng ganitong kahilingan. Ang nakasulat sa itaas ng ulo ng Guro ay malinaw na nagpapakita na inaangkin Niya na Siya ay isang hari; at bagaman noong panahong iyon ay hindi naman mukhang magkakaroon si Jesus ng kapangyarihang hari o mapagkakalooban ng kakayahang tumulong sa sinuman, walang duda na naisip ng tulisan na walang masama kung magpapakita siya ng kaunting paggalang at pagkilala sa sinasabing kriminal na hari na ito sa pamamagitan ng paghingi na mapasama sa kaniyang kaharian.

Ang kilos ng pagkakaibigan ng tulisan, na hinihimok ng isang simpleng hangarin na nag-udyok sa kanyang kahilingang " , " ay tinanggap ni Jesus at isinalin niya ito sa isang buhay na maningning na pangako – "Nasa paraiso ka kasama ko." Ipinapakita na ang tugon ni Jesus ay nilayon bilang pagkilala sa pagiging angkop ng kahilingan ng tulisan sa pamamagitan ng paggamit niya ng salitang "sinasabi ko sa iyo," na ang ibig sabihin ay ang iyong kahilingan ay naaayon sa banal na plano. Ako ay isang Hari, magkakaroon ako ng kaharian, at ikaw ay aalalahanin sa kahariang iyon -" Ikaw ay sasama sa akin sa paraiso."

Na ang kaharian ni Jesus ay hindi pa naitatag noong ginawa niya ang pangakong ito sa tulisan ay maliwanag dahil itinuro niya sa kanyang mga alagad na manalangin, "Dumating ang kaharian mo. Nangyari ang kalooban mo sa lupa, gaya ng nangyayari sa langit." (Mateo 6:10). Hindi lamang

binibigyang-diin ng inspiradong panalanging ito na hindi pa noon naging katotohanan ang Mesiyantikong kaharian, kundi pinatutunayan din nito ang kaisipang natuklasan na natin, na kapag ito'y dumating, dito mismo sa lupa ito magaganap.

Kaya naman, humiling ang tulisan ng isang pagpapalang makamunduhan, at ang sagot ni Jesus ay nangangako ng isang pagpapalang makamunduhan. Ang mga pagpapalang makamunduhang ito ng muling-itatag na paraiso sa ilalim ng pamamahala ng Kaharian ng Mesiyas ay magiging magagamit para sa buong sangkatauhan kapag sinimulan na ang mga panahon ng "pagbawi." Hanggang sa panahong iyon, gayunpaman, ang mabait na tulisan, pati na ang lahat ng nasa mga libingan, ay dapat maghintay sa mga ipinangakong pagpapala—maghintay sa pagtulog ng kamatayan, hanggang sa umaga ng bagong araw ng lupa, kapag sila'y gigisingin ng tinig ng Anak ng Tao. Juan 5:28

Ano, kung gayon, ang ibig sabihin ni Jesus sa pahayag na "Ngayong araw," sa kanyang pangako sa tulisan sa krus? Ang tila kahirapan sa pag-aayon ng talatang ito sa pangkalahatang patotoo ng mga Kasulatan tungkol sa kalagayan ng mga patay ay sanhi ng maling pagkakalagay ng kuwit sa ilang salin ng Bibliya. Ang orihinal, hinimok na mga kasulatan ng Bibliya ay walang bantas, dahil hindi pa naimbento ang bantas noong panahong iyon. Sa katunayan, ang bantas ay medyo makabago lamang ang pinagmulan, na ipinakilala sa panitikan ilang daang taon na ang nakalipas.

Ang mga tagasalin ng Bibliya, na naniwala, gaya ng halos buong mundo ng relihiyon, na ang sandali ng kamatayan ay ang sandali ng paglilipat sa makalangit na kaligayahan, ay naglagay ng kuwit sa talatang ito upang ito ay bumabasa nang kaayon ng kanilang mga teolohikal na doktrina. Sa pamamagitan lamang ng pagbabago ng posisyon ng kuwit na ito, makukuha natin ang tamang diwa mula sa teksto: "Tunay ngang sinasabi ko sa inyo ngayon, kayo'y makakasama ko sa paraiso." Ganito ipinapakita ng Guro ang nakatagong tiwalang mayroon siya sa plano ng Langit na Ama para sa kaniya.

Ang "ngayon" sa pahayag ni Jesus ay isang araw na sa pananaw ng tao ay tila imposible na siya ay magkakaroon kailanman ng kaharian. Ngunit ang pananampalataya ng Guro ay napakalaki kaya't nagawa niyang may buong kumpiyansa, kahit sa panahong hinahamon ng bawat likas na pangyayari ang kanyang pag-asa, na tiyakin sa tulisan nang tiyak at positibo na tunay ngang magkakaroon ng isang Mesianikong kaharian - ang paraiso ay ibabalik, at siya ay naroroon at magkakaroon ng pagkakataong tamasahin ang mga biyaya nito.

Si Pablo, Inangat sa Paraiso

Sa 2 Corinto 12:1-4, ikinuwento ni Pablo ang isang pangitain kung saan siya ay "nahatak sa paraiso." Ito, ayon sa paliwanag ng apostol, ay isang "pangitain," at hindi nito ipinahihiwatig na tunay nang umiiral ang paraiso noon. Ipinaliwanag ng apostol na sa parehong pangitaing ito, siya ay nahatak din sa

"ikatlong langit." Ang impormasyong ito ang nagbibigay sa atin ng susi sa kahulugan ng buong pangitain.

Ang Apostol na si Pedro, sa kanyang ikalawang liham, kabanata 3, ay nagsalaysay sa atin tungkol sa "ikatlong langit" na nakita sa pangitain ni Pablo. Si Pedro, sa katunayan, ay binanggit ang lahat ng tatlong "langit," at hindi lamang ang "ikatlo." Ipinapaliwanag niya na ang una sa mga langit na ito ay umiiral bago ang baha noong panahon ni Noah, at ito ay nasira sa panahon ng baha. Binanggit din niya na ang ikalawang langit ay nabuo sa panahon ng baha at ito ay wawasakin pagkatapos ng ikalawang pagparito ni Cristo. "Gayunpaman," ipinagpapatuloy ng apostol, "tayo, ayon sa kaniyang pangako, ay naghihintay ng bagong langit at bagong lupa, na manirahan ang katuwiran."

Ang "bagong langit" na hinihintay natin ay, samakatuwid, ang "ikatlo." Nagsalita rin si Pedro tungkol sa isang "bagong lupa." Ang "bagong lupa" na ito ang inilalarawan ni Pablo bilang "paraiso" ng kanyang bisyon. Ngayon, nililinaw ni Pedro na ang bagong o "ikatlong" langit at ang bagong o "paraiso" na lupa ay lilikhain, o magiging totoo, pagkatapos ng ikalawang pagparito ni Cristo. Pinagtibay nito ang ating mga naunang natuklasan, na ang paraiso ay hindi pa umiiral, kaya walang sinuman ang makapupunta sa paraiso sa oras ng kamatayan.

Pagpapala sa "Paraiso" na Daigdig

Sinasabi ni Pedro na tayo ay "ayon sa kaniyang pangako" ay naghihintay ng "bagong langit at bagong

lupa." Ang "pangako" na tinutukoy ng apostol ay ang nasa Isaias 65:17-25. Isa sa mga kapansin-pansing katotohanan kaugnay ng pangakong ito, na mapapansin kapag binasa ito, ay sa paglikha ng "bagong lupa" ay darating ang "kagalakan"; ang wakas ng "paghagulgol"; hindi na magkakaroon ng "bata na ilang araw pa lamang"; katiwasayan sa ekonomiya sapagkat ang mga nagtatayo ng mga bahay ay "maninirahan doon"; "hindi sila mag-iingat na walang kapakinabangan, ni manganganak ng kapighatian"; bago pa man sila tumawag sa Panginoon "sasagot Siya"; "magkakasamang magpapastol ang lobo at ang korderong"; at sa wakas ang pangkalahatang pangako, "Hindi sila magkakasakit o mananira sa buong banal kong bundok [kaharian], sabi ng Panginoon."

Isa ito sa mga maringal na pangako ng kaharian sa Bibliya, sapagkat ang salitang "bundok" dito ay ginagamit upang isimbolo ang kaharian ng Diyos. Ito ang bundok na inilarawan sa Daniel 2:35,44,45, na lalaki at pupuno sa buong mundo. Ito ang kaharian kung saan ang magnanakaw sa krus ay aalalahanin: ang kaharian na magbabalik ng kalagayan ng paraiso sa buong mundo. Walang bahagi sa hula na ito na nagpapahiwatig na ito ay pangako ng makalangit na mga pagpapala - ito ay pangkabilang-tao.

Ang parehong bagong langit at bagong lupa ay binanggit sa Pahayag 21:1-4, kasama ang parehong mga biyaya na ipinangako na susunod sa kanilang pagtatatag. Napakagandang, malawak ang abot ng mga biyayang ito! Sinasabi: "Papahirin ng Diyos ang lahat ng luha sa kanilang mga mata; at hindi na

magkakaroon ng kamatayan, ni pagdadalamhati, ni k g pag-iyak, ni anumang sakit: sapagkat ang mga dating bagay ay lumipas na."

Pareho sina Isaias at ang Tagapaghayag na inuugnay ang "bagong langit" at ang "bagong lupa" sa "bagong Jerusalem." Si Pablo, sa Galacia 4:26, tinutukoy ang kongregasyon bilang ang makalangit na uri ng Jerusalem na ito. Ang kongregasyon ay tinatawag ding "novya" ni Cristo, at sa Pahayag 21:9,10 natutuhan natin na ang "novya" na ito ay tunay ngang ang "bagong Jerusalem." Kaya naman, kapag sa wakas ay naitatag na ang bagong langit at ang bagong lupa, ang uri ng iglesia ay ganap na naitayo na at makakasama na ni Panginoong Jesus bilang kapwa tagapagmana kasama niya sa bagong kaayusang kaharian na ito.

Pagkatapos, bilang kaniyang nobya, sasali sila sa pinagpalang gawain ng pagbabalik ng buhay sa lahat ng makakarinig at lalapit sa bukal ng buhay na ibibigay noon —" At ang Espiritu [ang ating Panginoong Jesus] at ang nobya ay nagsasabi, Halina. ... At ang sinumang nagnanais, kumuha siya ng tubig ng buhay nang walang bayad." (Pahayag 22:17). Ang tubig ng buhay na ito ay ipinapakita na lumalabas mula sa ilalim ng trono ng Diyos at ng Korderong Pinatay—isang magandang pinagsamang simbolismo na nagsasaad sa atin na ang mga pagpapala ng buhay na magiging magagamit noon ay sasailalim sa mga regulasyong pamamahala ng bagong kaharian—ang "trono" at magiging malaya para sa lahat ng nagnanais nito dahil sa pagtubos na gawa ng Korderong Pinatay. Pahayag 22:1

Ang "mga langit" at "mga lupa" ay simboliko rin, siyempre; at ipinahihiwatig ng mga Kasulatan na kumakatawan ang mga ito sa dalawang yugto ng bagong kaharian: ang makalangit na yugto na binubuo pangunahin ni Jesus at ng kaniyang niluwalhating simbahan, na magiging mga espirital, hindi nakikitang na pinuno sa kaharian; at ang makalupang yugto na binubuo pangunahin ng mga muling nabuhay na sinaunang propeta at iba pang mga karapat-dapat noong nakaraan, na magiging "mga prinsipal sa buong lupa." Awit 45:16

Sinabi ni Jesus, "Makikita ninyo si Abraham, si Isaac, at si Jacob, at ang lahat ng mga propeta sa kaharian ng Dios," at tiyak nga, sila'y muling mabubuhay mula sa mga patay at maibabalik sa perpektong buhay ng tao; at ito nga ang mga perpektong "estadista," mga kinatawan ng banal na Cristo, ang makikitungo nang direkta sa sanlibutan ng sangkatauhan. Oo, ito ay magiging isang tunay na kaharian, at kapag ito ay naitatag, ang tunay na mga pagpapala ng buhay ang magiging bunga para sa buong nilikha na humihikbi.

Ito, nga, ang pag-asa na inihahandog sa atin ng mga Kasulatan bilang kaaliwan at sandigan sa panahon ng pangangailangan. Kaluwalhatian, karangalan, at kawalang-kamatayan, bilang mga kapwa tagapagmana kasama ni Jesus sa kaniyang kaharian para sa lahat ng tapat na Kristiyano; at maibabalik na buhay ng tao sa isang paraisong lupa para sa lahat ng iba pang tao na, kapag naitatag na ang kaharian ng Mesiyas, ay sumusunod sa mga

batas nito at tinatanggap ang "buhay na tubig nang libre."

Mga Pagpala ng Kaharian

Anong kagalimgaling na panahon ng pagpapala ang ibibigay ng banal na kahariang ito para sa sanlibutang may sakit dahil sa kasalanan bilang sagot sa panalangin, "Dumating ang kaharian Mo. Nangyari ang kabutihan Mo sa lupa, gaya ng nangyayari sa langit"! Tunay ngang magiging isang bagong kapanahunan ito. Ang mga pagbabago mula sa isang kapanahunan patungo sa isa pa noon ay kapansin-pansin at malinaw, ngunit ang pagbabagong ito ang magiging pinakabukod-tangi at puno ng kaganapan sa lahat dahil ito ay mangangahulugan ng paglilipat ng pamamahala sa mundo mula sa paghahari ng kamatayan ni Satanas patungo sa paghahari ng buhay ng Mesiyas; mula sa pamahiing pagsamba sa mga huwad na diyos tungo sa matalinong pagsamba kay Jehova, ang tunay na Diyos, at kay Cristo, ang kaniyang Anak, ang Manunubos at Tagapagbigay-buhay ng mundo.

Ang mismong pag-iisip ng ganitong malawakang pagbabago ay makapagpapanghina ng loob sa pananampalataya kung hindi dahil sa katotohanang ipinangako at pinlano ang mga ito ng Makapangyarihang Diyos at Maylalang ng sansinukob, na kasing-kakayahan na magbalik-buhay sa mga patay sa pamamagitan ng kaniyang Anak, gaya ng paglikha Niya ng buhay noong una. At gaano nga naman kagandang tanawin iyon - isang buong lahi na bumabalik sa Diyos at sa buhay na may

mga awit ng walang hanggang kagalakan sa kanilang mga labi at sa kanilang mga puso! Ah, oo, "makakamtan nila ang kagalakan at tuwa, at tatakas ang dalamhati at paghihikbi." Isaias 35:10

Ang kalungkutan at paghagulgol ay tila hindi na matatanggal sa ating pagkatao, subalit ang banal na pangako ay "tatakas" ang mga ito. Ang kasalanan, karamdaman, at kamatayan ang naging sanhi ng lahat ng kalungkutan sa mundo, at ang mga "kaaway" ng sangkatauhan ay wawasakin ng kapangyarihan ng kaharian ng Mesiyas. Kaya, bagaman ang pag-iyak sa pananamit na yerno at abo ay nanatili sa buong mahabang gabi ng pamumuno ng kasalanan at kamatayan, naghihintay ang kagalakan sa nananaghimpal na nilalang sa Milenyal na umaga na malapit nang sumapit. Doon, pahihirin ang luha sa lahat ng mukha, at ibibigay ang kagandahan kapalit ng abo, at ang langis ng kagalakan kapalit ng espiritu ng kabagabagan.

Sa Isaias 25:6-9, ibinibigay ng propeta sa atin ang isang propetikong paglalarawan ng bagong kaharian, kung kailan maibabalik ang mga kalagayan ng paraiso sa buong mundo, at bilang bahagi n , ipinapahayag ng propesiyang ito na lulunukin ng Diyos ang kamatayan sa tagumpay. Sa 1 Corinto 15:54, inuulit ni Apostol Pablo ang pangakong ito at ipinaliwanag na ito ay matutupad kasunod ng pagpapasigla ng iglesia sa kawalang-kamatayan kasama ng kanyang Panginoon. Isa sa mga orihinal na pangako ng mga pagpapala ng kaharian ay ibinigay kay Abraham, kung saan sinabi ng Diyos sa

kanya na sa pamamagitan ng kanyang binhi ay pagpapalain ang lahat ng angkan sa lupa.

Sa Galacia 3:8, 16, at 27-29, ipinaliwanag ni Pablo na ang katuparan ng pangakong ginawa kay Abraham ay darating sa pamamagitan ni Cristo at ng kanyang niluwalhating simbahan, ang kanyang tapat na mga tagasunod na sumusunod sa kanyang mga yapak sa panahong ito. Kaya nga, hindi pa naibabalik sa daigdig ang paraisong kalagayan ng buhay at kaligayahan; ibig sabihin, ang mga tagasunod ni Cristo ng panahong ito, na makikibahagi sa kaniyang makalangit na tahanan at magiging katuwang na tagapagmana kasama niya sa pagbibigay ng mga pagpapala ng buhay sa mundo, ay kailangang piliin at ihanda muna para sa kanilang mataas na katungkulan sa kaharian.

Ang mga tanda ng panahon ay nagpapahiwatig nang walang alinlangan na tayo ay nabubuhay sa wakas ng panahong ito, kung kailan ang gawain ng pagpili sa simbahan ni Cristo ay halos ganap na. Ibig sabihin nito, ang "matamis na paghihintay" ng gintong kapanahunan ng pagpapala ng mundo ay malapit nang dumating, at sa lalong madaling panahon ay papalitan ng umaga ng awit ang madilim na gabi ng pag-iyak. Kay saya ng panahong iyon kapag hindi na ang mga libing ang magiging pang-araw-araw na gawain, kundi sa halip ay darating ang masayang muling pagkikita ng mga kaibigan at kamag-anak na minsang minahal, ngunit sandaling nawala sa kamatayan - isang muling pagkikita na magiging permanente para sa lahat ng mga tutaluminid sa mga batas ng banal na kaharian na iyon, at sa

pamamagitan ng pagsunod ay makikibahagi sa makapagpabagong kapangyarihan ng banal na Kristo at ng kaniyang pinapuring nobya. Pahayag 22:17

Walang nilalang ng lahing tinubos ang masyadong mababa para hindi maabot ng biyayang banal sa pamamagitan ng makapangyarihan at pinagpalang ahensiya ng kaharian. Walang antas ng pagkasira dulot ng kasalanan ang masyadong malalim para hindi maabot ng kamay ng awa, upang iligtas ang kaluluwang binili ng dugo; walang kadiliman ng kamangmangan at pamahiin ang masyadong makapal sa anumang puso maliban na tanging ang liwanag ng banal na katotohanan at pag-ibig ay makalusot sa kadiliman nito at magdala rito ng kaalaman sa kagalakan at tuwa ng bagong araw at ng pagkakataon sa pamamagitan ng pagsunod na makibahagi sa mga biyaya nito. Walang karamdaman na maaaring umatake at magdumi sa pisikal na katawan ang hindi agad makokontrol ng Dakilang Manggagamot. At walang kapansanan o sakit sa pag-iisip ang makakatanggi sa kanyang paghilom na haplos.

Ngunit huwag isipin ng sinuman kahit sandali na ang ibig sabihin nito ay pangkalahatang pagkakasundo at kaligtasan ng bawat indibidwal nang hindi alintana ang kanilang pagsunod sa mga batas ng bagong kaharian; sapagkat hindi nagtuturo ang mga Kasulatan ng ganoong walang-kundisyong kaligtasan. Sa Gawa 3:20-23, sinasabi sa atin ng apostol ang tungkol sa darating na panahon ng muling pagtatatag na ipinangako ng Diyos sa

pamamagitan ng bibig ng lahat ng kaniyang banal na propeta, ngunit nililinaw niya na ang pagtanggap ng mga indibidwal sa mga biyayang iyon ay nakasalalay sa pagsunod sa "mga propetang iyon," ang banal na Cristo. Sinasabi niya: "Mangyayari na ang bawat kaluluwang hindi makinig sa propetang iyon ay lipulin mula sa bayan."

Itinatanong ni Pablo kung paano maniniwala ang isang tao kay Cristo kung hindi niya pa naririnig ang tungkol sa kaniya. Tunay nga, walang sinuman ang maliligtas o mapapahamak dahil sa kanyang kamangmangan. Itinuturo ng mga Kasulatan na walang sinuman ang mapapahamak sa tinatawag ng Tagapaghayag bilang "ikawalang kamatayan" hangga't hindi pa siya nagkaroon ng buong pagkakataon na maniwala at sumunod sa pamamagitan ng malinaw na kaalaman sa katotohanan. Upang makamit ito, naglalaan ang plano ng Diyos ng paggising sa lahat ng natutulog sa kamatayan. Ang paggising na ito ay tinutukoy ni Pablo sa 1 Timoteo 2:3,4 kung saan sinasabi niya na kalooban ng Diyos na ang lahat ay "mailigtas" hindi mailigtas magpakailanman kundi mailigtas mula sa pagtulog ng kamatayan upang sila'y makarating sa kaalaman ng katotohanan, partikular ang katotohanan tungkol sa kaloob ng Diyos na ang kaniyang Anak ay maging kanilang Manunubos. Ngunit ang buhay na walang hanggan ang magiging masayang bahagi lamang ng mga yaong, nang sila'y liwanagan, ay "naniwala" sa kaniya. Ang hangganang ito ng biyaya ng Diyos ay malinaw na nakasaad sa Juan 3:16: "Sapagkat ganito inibig ng Dios ang

mundo, na ibinigay niya ang kaniyang bugtong na Anak, upang ang sinumang sumampalataya sa kaniya ay hindi mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan."

Hindi natin dapat hulaan kung ilan, o kakaunti, ang tatanggi sa biyaya ng Diyos sa panahon ng Milenyo, kapag ang dalisay na mensahe ng katotohanan ay sasaklaw sa buong mundo. Ang kasalukuyang kalagayan ay hindi nagbibigay sa atin ng pamantayan upang humusga, dahil ang mundo sa kasalukuyan ay nabulag ng mapanlinlang na impluwensya ng dakilang manlilinlang, si Satanas. Maling isipin na lahat ng nakatira sa saklaw ng tunog ng kampana ng simbahan ay may patas na pagkakataon na makilala si Cristo at maniwala sa kaniya dahil napakaraming magkakasalungat na kampana ng simbahan. Sila mismo ay lubos na nahahati tungkol sa kung ano ang bumubuo sa katotohanan; at kung ang bulag ay gagabay sa bulag, ano ang a in natin kundi pareho silang mahuhulog sa hukay ng kalituhan at pag-aalinlangan. Ganoon nga ang nangyayari.

Ngunit sa mismong simula ng panahon ng kaharian, kung kailan ang magnanakaw sa krus ay humiling na alalahanin siya, si Satanas, ang punong manlilinlang ng sangkatauhan, ay gagapusin. (Pahayag 20:1,2). Ang pag-usbong sa kapangyarihan ng Mesiyas ay inihalalintulad ng propeta sa pagsikat ng araw, ang bagong Hari ng lupa ay tinawag na "Araw ng Katuwiran," na sisikat na may kapangyarihang magbigay ng kalusugan at buhay, na magkakalat sa mga ulap ng kadiliman at pamahiin, at magbibigay-liwanag sa mundo sa

pamamagitan ng tunay na Ebanghelyo ng pag-ibig ng Diyos. Malakias 4:2

Iyon ang panahon kung kailan ang lahat ay magkakaroon ng tunay na pagkakataon na patunayan ang kanilang katapatan sa makalangit na mga prinsipyo ng katuwiran na ipinamamalagey noon sa mga kaayusan ng Mesyanikong kaharian, bilang pribilehiyo na manirahan magpakailanman sa muling-naibalik na paraisong-daigdig. Ang mga hindi maniniwala at sumusunod ay, ayon sa Kasulatan, "lalipol mula sa gitna ng bayan." Gawa 3:23

Ganito'y darating ang kaharian ng Diyos, at magagawa ang kaniyang kabutihan sa lupa, gaya ng pagagawa nito sa langit. Ganito'y maghahari ang Cristo bilang kahalili ng Ama hanggang sa kaniyang mapuksa ang lahat ng mapanghamong kapangyarihan at lakas, at mapilít ang bawat tuhod na lumuhod at bawat dila na magsabi na ang Diyos Ama ang may karunungan, katarungan, pag-ibig, at kapangyarihan.